časopis gréckokatolíckej cirkvi · 41. ročník · číslo 10 · 10.05.2009

slovo

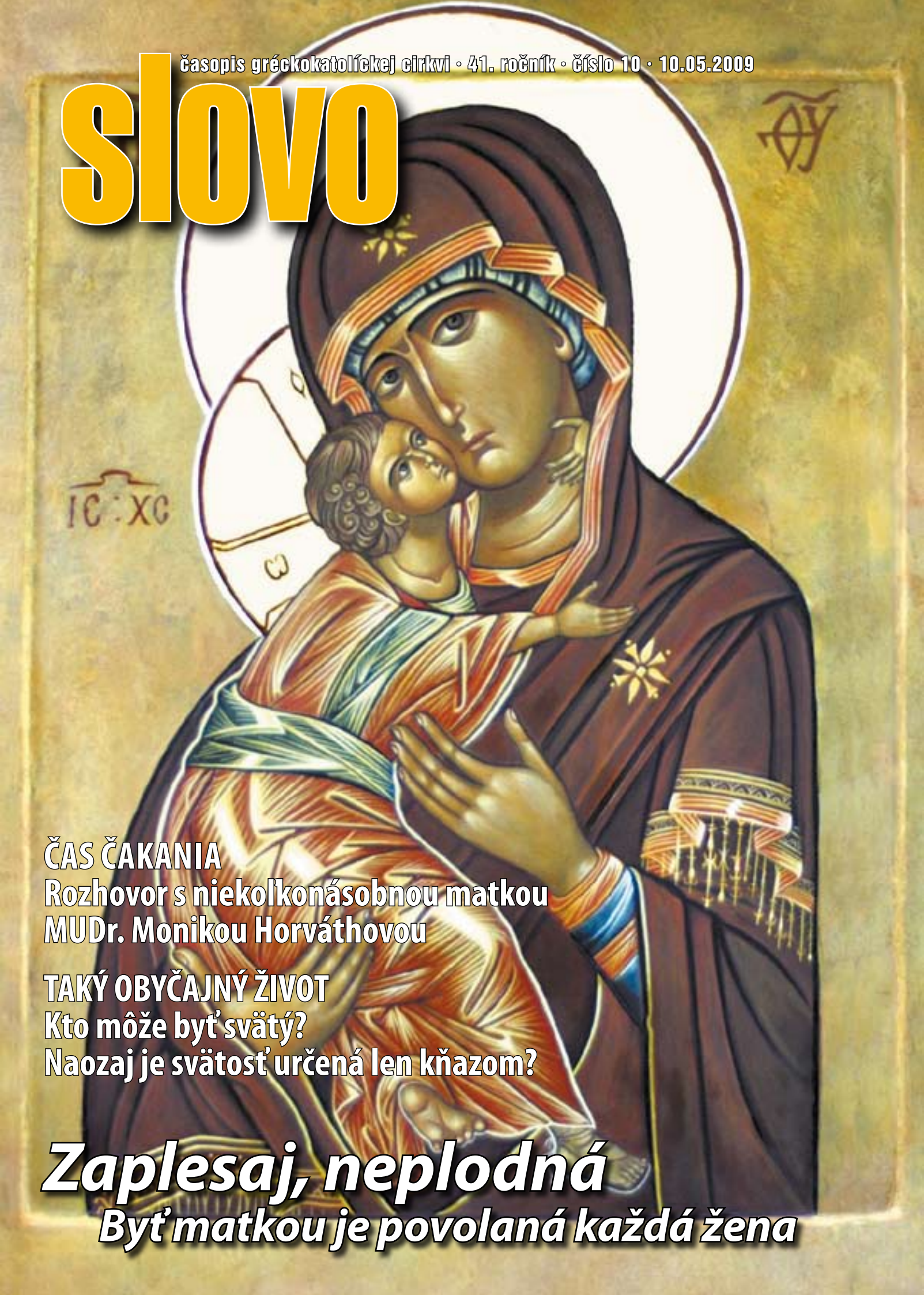

ČAS ČAKANIA
Rozhovor s niekoľkonásobnou matkou MUDr. Monikou Horváthovou

TAKÝ OBYČAJNÝ ŽIVOT
Kto môže byť svätý?
Naozaj je svätosť určená len kňazom?

Zaplesaj, neplodná

Byť matkou je povolaná každá žena

Chrám Ochrany Presvätej Bohorodičky v Pakostove

František KUZMIAK

Farnosť Ochrany Presvätej Bohorodičky v Pakostove sa nachádza v Humenskom protopresbyteráte. Farnosť Pakostov je počtom veriacich malá, ale viera a skutky sú veľké. Ich ovocím je aj obnovený chrám a nový ikonostas.

Terajší murovaný chrám pochádza z roku 1830. V tomto chráme sa nachádzal pôvodný ikonostas, ktorý bol pri rekonštrukcii chrámu v roku 1968 odstránený. Zachoval sa z neho iba základný rad ikon. Do roku 2007 stála ikona Ježiša Krista a Presvätej Bohorodičky v chráme na osobitných podstavcoch. Túžba po novom ikonostase bola veľká, ale zrealizovaná bola až za pôsobenia otca Františka Kuzmiaka v tejto farnosti. Samotná stavba ikonostasu sa začala v júni 2007. Práce boli ukončené v júli 2007. Konštrukcia ikonostasu je v bielo-zlatom prevedení. Ikony Ježiša Krista, Presvätej Bohorodičky, svätého Mikuláša i chrámového sviatku Pokrova tvoria základný rad. Na kráľovských dverách sú ikony znázorňujúce Zvestovanie Presvätej Bohorodičke. Nad kráľovskými dverami je ikona Poslednej večere. Ikonu obklopuje a dotvára drevorezba, ktorá sa týči k stropu chrámu a je zakončená trojramenným krížom. Konštrukciu i drevorezby zhotovila firma Kopter z Ukrajiny a ikony v byzanskom štýle napísal majster Sviderskij z Ukrajiny.

Je pozoruhodné, že majstri tento ikonostas zhotovili priamo na mieste z pripraveného materiálu. Ikonostas svojím spracovaním dýcha duchom Východu. Posviacku ikonostasu a obnoveného interiéru chrámu vykonal 27. júla 2008 prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ. ■

Chrám sv. Bazila Veľkého v Makovciach

Ján RUSNÁK

Filiálka Makovce patrí k farnosti Havaj v Stropkovskom protopresbyteráte. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1408. Väčšina obyvateľov sa hlási ku gréckokatolíckemu vierovyznaniu. Už od roku 1836 sa v obci nachádza chrám, ktorý je zasvätený sv. Bazilovi Veľkému a je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

Niekoľko rokov plánovaná rekonštrukcia chrámu bola začatá v roku 2000 a dokončená v roku 2003 slávnostným posvätením, ktorú vykonal 19. októbra 2003 vladyka Ján Babjak SJ, prešovský arcibiskup a metropolita.

Najpodstatnejšou zmenou, do ktorej sa pustili veriaci, bola výmena ikonostasu. Výmena bola nevyhnutná z dôvodu značného poškodenia starej konštrukcie. S ohľadom na historickú hodnotu chrámu bolo jasné, že treba zachovať dobový štýl a obmedziť modernizačné prvky. Tu treba vyzdvihnúť prácu pána Štefana Osloviča z Milpoša, ktorý sa postaral o stolárske a rezbárske práce, a Ruda Meščana z Bardejova, ktorý napísal všetky použité ikony. A hoci význam nosnej konštrukcie ikonostasu je niekedy zaznávaný alebo naopak preceňovaný, v tomto prípade so sympatiou konštatujeme, že obidve zložky (konštrukcia aj ikony) tvoria vzácnu jednoliatu kompozíciu.

Vzhľadom na rozmery chrámu na ikonostase nad základným radom chýbajú vyobrazenia polyjelejných sviatkov. Po základnom rade teda nasleduje rad ikon Ježišových apoštolov (zobrazených po dvoch) s ikonou Pantokratora uprostred. Nad ňou je umiestnený drevený kríž a vedľa neho po každej strane sa nachádzajú tri kruhové ikony zobrazujúce dvojice starozákonných patriarchov a prorokov. Na cárskych dverách sú umiestnené ikony štyroch evanjelistov. Cárske dvere sú jedinou časťou pôvodného ikonostasu.

Veľmi zaujímavé je farebné ladenie jednotlivých vyobrazení. Autor pracuje so symbolikou farieb, no neupadá do monotónneho automatizmu, ale vytvára pestrú kompozíciu. Prezentovaná pestrosť však nepôsobí disharmonicky, ale spolu s vyváženosťou dobových a moderných prvkov sa (či už vedome, alebo podvedome) stáva prostriedkom na radostnú Božiu oslavu. ■

Zaplesaj, neplodná 12

Túžba tvoriť niečo nové je v človeku veľmi hlboko zakorenená. Božie slovo hovorí, že Boh nás stvoril na svoju podobu. V tejto podobe sa ukrýva aj stvoriteľská túžba.

Čas čakania 14

Človek môže všelijako prežívať čas čakania na niečo nové. Je totiž veľmi neistou pôdou. No materstvo, aj keď to je veľmi náročný čas, by sa vždy malo spájať s radosťou, aby naplnilo krásu a hĺbku svojho poslania. O tomto požehnanom období v živote ženy sme sa porozprávali s MUDr. Monikou Horváthovou.

Taký obyčajný život 16

Často zmýšľame o svätosti ako o niečom, čo patrí len kňazom, rehoľníkom, no nie „obyčajným" ľuďom. Možno by sme sa aj chceli stať „zbožnejší", ale plánujeme to až niekedy „v dôchodku", pretože teraz jednoducho „nemáme čas".

Stvorení pre odpočinok

„... a s veľkou radosťou sa vrátili do Jeruzalema." (Lk 24, 52)

Všimnite si, ako sa po nanebovstúpení apoštoli neuveriteľne líšia od tých ustrašených chlapíkov, ktorí sa po Ježišovom zatknutí zľakli a utiekli. O tejto udalosti hovorí na inom mieste sv. Lukáš ešte niečo: „Vtedy sa vrátili do Jeruzalema z hory, ktorá sa volá Olivová a je blízko Jeruzalema, vzdialená toľko, koľko je dovolené prejsť v sobotu" (Sk 1, 12). Existujú názory, že k udalosti došlo v sobotný deň – teda v deň odpočinku. Nie je dôležité, či je to pravda. Napriek tomu práve princíp soboty v súvislosti s nanebovstúpením upozorňuje na veľmi dôležitý aspekt našej viery – odpočinok.

Jeden brat v Kristovi pri diskusiách o tom, ktorý deň sláviť, s obľubou odpovedá, že slávenie soboty nie je otázkou dňa, ale životného postoja kresťana. Žijú však dnešní kresťania spokojný život? Sú v postoji odpočinku? Skúste sa ich spýtať. Väčšina vám povie, že sú vyčerpaní, nestíhajú, nemajú čas na blízkych a už vôbec nie na oddych. O akom odpočinku teda hovorí Božie slovo? „A tak ostáva sobotný odpočinok pre Boží ľud. Lebo kto vošiel do jeho pokoja, aj on si odpočinul od svojich diel ako Boh od svojich. Usilujme sa teda vojsť do onoho pokoja." (Hebr 4, 9 – 11)

Nedávno som súhlasila s niekoľkými pracovnými projektmi. Viedlo to k tomu, že som celé dni sedela obložená slovníkmi, aby som odovzdala preklady načas. A potom sa ma istý kňaz spýtal, ako sa mám. Ja som sa posťažovala, že on aspoň robí to, čo má zmysel, ale ja celé dni prekladám básne, ktoré takmer nikto čítať nebude. Na moje hundranie mi povedal len jedno: „Nie je dôležité, čo robíme, ale s akým postojom to robíme!" Mal pravdu. To, čo väčšinou napĺňa naše dni, je hnanie sa za uznaním, za pochvalou, za dobrým pocitom, za peniazmi... Často ide len o to, aby sme mali zo seba dobrý pocit. Máme plány a predstavy, a teda aj strach, že sa nenaplnia. Jasné, že sme vyčerpaní. Existuje východisko? Jedna sestra mi raz v súvislosti s tým poradila geniálnu vec. Povedala, že keď budem skutočne chcieť len to, čo chce Ježiš, nebudem nikdy sklamaná. A dokonca budem veľmi spokojná a šťastná, lebo nám často ani nenapadne túžiť po tých správnych veciach.

Aj apoštoli sa po nanebovstúpení vrátili spokojní a radostní. Zbavili sa strachu z toho, čo bude s ich životmi. Vedeli, že Ježiš vystúpil k Otcovi (do odpočinku) a oni smú ísť za ním. Vedeli, že sa môžu spoľahnúť na každé slovo, ktoré povedal. Vstúpiť do odpočinku znamená vstúpiť do spoliehania sa na Boha. Znamená to, že sa budeš chcieť viac páčiť Bohu ako ľuďom; že budeš chcieť, aby bol spokojný on a nie susedia a kolegovia.

V písme má Boh aj pomenovanie El Šadaj (hebr.) – všemohúci Boh. Toto slovo obsahuje výraz šad (šadaim – prsia). Je v tom nádherná symbolika, pretože všemohúcim je Boh nielen preto, že všetko môže, ale že je zároveň všetkým, čo potrebujeme. Presne ako bábätko materské mlieko. Prajem vám, aby ste pri našom El Šadaj našli skutočný odpočinok a aby slová žalmu: „Ako nasýtené dieťa v matkinom náručí, ... tak je moja duša vo mne" (Ž 131, 2) platili aj o vás.

Valéria Juričková
členka redakčnej rady

slovo – časopis gréckokatolíckej cirkvi, http://slovo.grkatpo.sk/
Ročník 41. **Adresa redakcie:** SLOVO, Hlavná 1, P.O. Box 204, 080 01 Prešov, tel.: 051 – 7731 481, 0911 711 263. **Číslo účtu:** 400 684 72 51/7500, SWIFT KÓD: CEKO SK BX, špecifický symbol: 2009. **Vydavatelia:** Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov, Hlavná 1, 081 35 Prešov, IČO 00179205. Petra, n. o., Hlavná 1, 080 01 Prešov, IČO 37886622. **Cirkevné schválenie:** Gréckokatolícke biskupstvo v Prešove, č.j. 3317/99. **Šéfredaktor:** Juraj Gradoš, ThLic. (sefredaktor@grkatpo.sk). **Zástupca šéfredaktora:** Mgr. Drahomíra Kolesárová (slovo@grkatpo.sk). **Cenzor:** Anton Mojžiš. **Redaktori:** PaedDr. Helena Krenická (slovo1@grkatpo.sk), Mgr. Marica Kipikašová (slovo2@grkatpo.sk). **Jazyková úprava:** PhDr. Adriana Matoľáková (amatolakova@inmail.sk). **Redakčná rada:** ThDr. Michal Hospodár, PhD., Mgr. Daniel Dzurovčin, PaedDr. František Dancák, ThDr. PaedDr. Ing. Gabriel Paľa, PhD., RNDr. Jozef Voskár, PhDr. Valéria Juričková, PhD., Mgr. Ján Hreško, Mgr. Marián Sabol, Mikuláš Jančuš. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame. Neoznačené snímky pochádzajú od autora článku. Za obsah inzerátov neručíme. **Tlač a distribúcia:** VMV, Prešov. **ISSN 1335-7492. EV 182/08 Titulná strana:** Kópia ikony Vladimírksej Bohorodičky . (Snímka: www.stjohnsiconstudio.com)

Snímka: www.holytrinitybutte.org

Medzi pútnikmi z celého sveta, ktorí si 10. decembra 2008 prišli vypočuť katechézu Svätého Otca počas jeho pravidelnej stredajšej generálnej audiencie, boli aj študenti Gréckokatolíckeho gymnázia svätého Jána Krstiteľa z Trebišova.

Kristus je počiatkom
nových ľudských dejín

Drahí bratia a sestry,
v predchádzajúcej katechéze sme si všimli dve skutočnosti. Po prvé, naše ľudské dejiny sú od počiatku zamorené zneužitím stvorenej slobody, ktorá sa chce emancipovať od Božej vôle. No takto nenachádza pravú slobodu, ale stavia sa proti pravde a v dôsledku toho falzifikuje naše ľudské skutočnosti, naše základné vzťahy: vzťah s Bohom, vzťah medzi mužom a ženou i medzi človekom a zemou. ... Druhá skutočnosť je táto: od sv. Pavla sme sa naučili, že existuje nový začiatok v dejinách a dejín v Ježišovi Kristovi, ktorý je človekom i Bohom. S Ježišom, ktorý prichádza od Boha, začínajú nové dejiny, tvorené jeho pritakaním Otcovi, a teda nezaložené na pýche falošnej emancipácie, ale na láske a pravde.

Teraz sa však vynára otázka: Ako môžeme do tohto nového začiatku, do týchto nových dejín vstúpiť my? Ako tieto nové dejiny prichádzajú ku mne? S prvými, zamorenými dejinami sme nevyhnutne spojení svojím biologickým pôvodom, tým, že všetci sme súčasťou jedného tela ľudstva. Ako však vzniká spoločenstvo s Ježišom, nové zrodenie, ktorým sa stávame časťou nového ľudstva, ako sa toto uskutoční? Ako vstupuje Ježiš do môjho života, do mojej existencie? Základná odpoveď sv. Pavla a celého Nového zákona znie: cez pôsobenie Ducha Svätého.

Ak prvé dejiny nastávajú, takpovediac, cez biológiu, tak druhé prichádzajú s Duchom Svätým, Duchom zmŕtvychvstalého Krista. Tento Duch stvoril na Turíce začiatok nového ľudstva, nového spoločenstva, Cirkvi, Kristovho tela.

Musíme však byť ešte konkrétnejší. Ako sa tento Kristov Duch, Duch Svätý, môže stať mojím Duchom? Odpoveď je, že tromi spôsobmi, no vzájomne úzko prepojenými. Prvý je tento: Duch Svätý klope na bránu môjho srdca, vnútorne sa ma dotýka. Nové ľudstvo však musí byť pravým telom a Duch nás musí znova zjednotiť a skutočne z nás vytvoriť nové spoločenstvo. Charakteristikou nového začiatku totiž je, že prekonáva rozdelenia a zhromažďuje rozptýlených, preto tento Kristov Duch používa dva prvky viditeľného zhromažďovania: prostredníctvom Božieho slova a ohlasovania a cez sviatosti, najmä krstu a Eucharistie. V Liste Rimanom sv. Pavol hovorí: „Lebo ak svojimi ústami vyznávaš: ‚Ježiš je Pán!‘ a vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený.“ (10, 9) To znamená, že budeš súčasťou nových dejín, dejín života,

nie smrti. Svätý Pavol pokračuje: „Ale ako budú vzývať toho, v ktorého neuverili? A ako uveria v toho, o ktorom nepočuli? A ako počujú bez kazateľa? A ako budú kázať, ak nie sú poslaní?“ (10, 14 – 15)

A napokon ohlasovanie: ten, kto ohlasuje, nehovorí sám od seba, ale je poslaný. Je súčasťou štruktúry poslania, ktoré sa začalo Ježišom, poslaným od Otca, potom prechádza na apoštolov – slovo apoštoli značí „poslaní“ – a pokračuje v službe, v poslaní, ktoré apoštoli odovzdali ďalším.

V tejto katechéze, prirodzene, nemôžem zachádzať do podrobnej interpretácie tohto neľahkého textu. Chcel by som spomenúť iba tri skutočnosti. Prvá: „boli sme pokrstení“ je trpný rod. Nikto nemôže pokrstiť sám seba, potrebuje druhého. Nikto sa nemôže stať kresťanom sám od seba. Stať sa kresťanmi je pasívny proces. Iba pomocou druhého sa môžeme stať kresťanmi. A tým druhým, kto z nás robí kresťanov a dáva nám dar viery, je v prvom rade spoločenstvo veriacich, Cirkev. Od Cirkvi prijímame vieru, krst. A bez toho, aby sme sa nechali formovať jej spoločenstvom, sa kresťanmi nestaneme. ... Tým druhým je teda v prvom rade spoločenstvo veriacich, Cirkev, v druhom rade však ani toto spoločenstvo nekoná samo zo seba, podľa vlastných predstáv a želaní. Aj toto spoločenstvo je v rovnakom pasívnom stave. Jedine Kristus môže tvoriť Cirkev. Kristus je pravým darcom sviatostí. To je prvý fakt: nikto nekrstí sám seba; nikto nerobí sám seba kresťanom. Kresťanmi sa stávame.

Druhá skutočnosť je táto: krst je viac než len obmytie vodou. Je to smrť a vzkriesenie. Sám Pavol opisuje v Liste Galaťanom svoj životný obrat, ku ktorému došlo pri stretnutí so zmŕtvychvstalým Kristom slovami „zomrel som“. V tomto okamihu sa začína skutočne nový život. Stať sa kresťanom je viac ako len nejaká plastická operácia, ktorá by pridala k našej viac- menej úplnej existencii niečo pekné. Je to nový začiatok, znovuzrodenie: smrť a zmŕtvychvstanie. Pravdaže, v zmŕtvychvstaní bude vzkriesené to, čo bolo v predošlom živote dobré.

Tretia skutočnosť súvisí s tým, že súčasťou sviatosti je matéria. Kresťanstvo nie je len čisto duchovná skutočnosť. Zahŕňa v sebe aj kozmos. Vzťahuje sa na novú zem a nové nebo. Vraciame sa tak k posledným slovám textu sv. Pavla, kde hovorí, že môžeme „žiť novým životom“. To je podnet na spytovanie svedomia pre nás všetkých: žiť novým životom. Toľko o krste.

Prejdime teraz k sviatosti Eucharistie. ... Pavol odovzdáva Pánove slová o kalichu takto: „Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi.“ V týchto slovách sa skrýva narážka na dva zásadné texty Starého zákona. Prvý sa týka prísľubu novej zmluvy v Knihe proroka Jeremiáša. Ježiš hovorí učeníkom i nám: teraz, v tejto hodine, sa mnou a mojou smrťou uskutočňuje nová zmluva; mojou krvou sa začínajú vo svete nové dejiny ľudstva. V týchto slovách je však prítomná aj narážka na okamih uzatvorenia zmluvy na Sinaji, kde Mojžiš povedal: „Hľa, toto je krv zmluvy, ktorú Pán uzavrel s vami na základe všetkých týchto slov“ (Ex 24, 8). Išlo o krv zvierat. Zvieracia krv mohla byť len výrazom túžby, očakávaním pravej obety, pravého kultu. Darom kalicha nám Pán dáva pravú obetu. Jedinou pravou obetou je Synova láska. Darom tejto lásky, večnej lásky, vstupuje svet do obdobia novej zmluvy. Sláviť Eucharistiu znamená, že Kristus nám dáva sám seba, svoju lásku, aby nás pripodobnil sebe samému a vytvoril tak nový svet.

Druhý dôležitý aspekt náuky o Eucharistii nachádzame v tom istom Prvom liste Korinťanom, kde sv. Pavol hovorí: „Nie je kalich dobrorečenia, ktorému dobrorečíme, účasťou na Kristovej krvi? A chlieb, ktorý lámeme, nie je účasťou na Kristovom tele? Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe“ (1 Kor 10, 16 – 17). Z týchto slov vysvitá tak osobný, ako aj komunitný charakter sviatosti Eucharistie. Kristus sa osobne zjednocuje s každým z nás, ale ten istý Kristus sa zjednocuje aj s mužom a ženou, ktorí stoja vedľa mňa.

Kristus nám totiž naozaj dáva svoje telo a robí z nás svoje telo. Stávame sa skutočne jedno s telom vzkrieseného Krista, a takto sme zjednotení aj navzájom. Cirkev teda nie je iba akousi korporáciou ako štát, ale je skutočne telom. Nie je jednoducho organizáciou, ale skutočným organizmom.

Na záver ešte krátka zmienka o sviatosti manželstva. V Prvom liste Korinťanom sa nachádza len niekoľko narážok na ňu, v Liste Efezanom je však podaná skutočne hlboká teológia manželstva. Pavol definuje manželstvo ako „veľké tajomstvo“ a dodáva: „Hovorím o Kristovi a Cirkvi“ (Ef 5, 32). V tomto úryvku treba zdôrazniť určitú reciprocitu, ktorá vzniká vo vertikálnom rozmere. Vzájomné podriadenie (manželov) si musí osvojiť jazyk lásky, ktorá má svoj vzor v láske Krista voči Cirkvi. Tento vzťah Krista k Cirkvi ukazuje ako primárny teologálny aspekt manželskej lásky, ako sa povznáša citový vzťah medzi manželmi. ■

preložila Mária Spišiaková (krátené)

Vážení čitatelia!

Niektorí z vás nás už kontaktovali ohľadom nedoplatkov na adresných štítkoch a chybnej adrese. Chcem vás poprosiť, ak na adresnom štítku máte chybnú adresu, alebo ešte odoberáte časopis Slovo na už zosnulého člena rodiny, aby ste nám čo najskôr oznámili zmeny a to buď elektronicky, písomne alebo telefonicky.

Zároveň vás prosím, aby ste si všimli výšku nedoplatku na adresnom štítku. Ak ho nemáte nulový a jeho suma presahuje 5 eur, prosím, aby ste ho uhradili. Ak je jeho suma nižšia, stačí, ak ho uhradíte s predplatným na druhý polrok 2009 alebo na ďalší rok 2010.
V prípade, že máte nejasnosti ohľadom nedoplatku, sme vám plne k dispozícii. Väčšina nedoplatkov vznikla tým, že bolo individuálnym odberateľom uhradené hromadné predplatné.

Zároveň chcem upozorniť všetkých, ktorí majú predplatené Slovo iba na prvý polrok 2009, aby si Slovo na druhý polrok predplatili do konca mája tohto roku za 6,5 eura. Výška predplatného pre hromadných odberateľov je rovnaká, ako v prvom polroku.

Mnohí z vás využívajú možnosť individuálnej inzercie ako spôsobu poďakovania, blahoželania alebo spomienky na blízkeho človeka. Prosíme vás, aby ste nám texty týchto príspevkov zasielali poštou alebo elektronicky aspoň mesiac a pol pred dátumom, ku ktorému ich chcete zverejniť. Tento časový odstup je zapríčinený uzávierkami redakcie a samotnou periodicitou časopisu. Zároveň pri texte (hlavne pri zaslaní listom) uveďte aj telefonický kontakt kvôli prípadnej spätnej komunikácii.

Naše kontaktné adresy:
e-mail: sefredaktor@grkatpo.sk
slovo@grkatpo.sk
telefón: 051 – 7731 481
mobil: 0911 711 263
poštová adresa: SLOVO
Hlavná 1
P. O. Box 204
080 01 Prešov

Ďakujem za pochopenie.

šéfredaktor Juraj Gradoš

■ ***Inšpirácia a pravda Biblie*** bola hlavnou témou plenárneho zasadnutia Pápežskej biblickej komisie od 20. do 24. apríla 2009 vo Vatikáne.

■ **Konferencia o univerzitnej pastorácii v Európe** sa konala 17. – 20. apríla 2009 vo švédskej Upsale. Zúčastnil sa na nej aj žilinský biskup Mons. Tomáš Galis, predseda rady pre mládež a univerzity pri KBS, a národný delegát pastorácie na univerzitách P. Ján Štefanec SVD, správca UPC sv. Jozefa Freinademetza v Bratislave.

■ **„Keď sa oslabí manželstvo, oslabí sa aj rodina**, teda aj spoločnosť," povedal arcibiskup San Salvadoru Mons. José Luis Escobar vo svojom vyhlásení na Ústavodarnom národnom zhromaždení, ktoré rokovalo o návrhu, týkajúcom sa ochrany manželstva heterosexuálnych párov a legalizácie homosexuálnych zväzkov. Mons. Escobar získal 200-tisíc podpisov na podporu schválenia reformy, ktorá presadzuje výlučne heterosexuálne manželské zväzky.

■ **75 rokov od svojho založenia** oslávila slovenská rímskokatolícka Farnosť sv. Cyrila a Metoda v meste Mississauga pri Toronte. V nedeľu 19. apríla 2009 sa konala ďakovná svätá omša.

■ **Samovražedné útoky v Iraku pokračujú**. Najmenej 60 mŕtvych a viac ako 100 zranených – to je posledná bilancia samovražedného útoku v Bagdade 24. apríla, ktorého páchateľkami boli dve ženy. 23. apríla zabili samovražední atentátnici 89 ľudí.

■ **Pápežská rada pre kultúru usporiadala 8. mája pri príležitosti Roku sv. Pavla *Študijný deň*** venovaný čítaniu o osobe a diele sv. apoštola Pavla z rôznych pohľadov.

■ **V Číne 23. apríla zomrel vo veku 93 rokov kňaz František Tan Tiande** väznený 30 rokov za vieru.

■ **Zatiaľ nevydaný dokument *Láska a jej norma*** – *manželská spiritualita podľa Karola Wojtyłu* predstavili 24. apríla vo vatikánskom auditóriu Pápežského inštitútu Jána Pavla II.

V Barbetone sa uskutočnil prvý ročník ekumenického festivalu

V gréckokatolíckej Farnosti sv. Mikuláša v Barbertone v štáte Ohio (USA) sa 19. apríla uskutočnil prvý ročník ekumenického festivalu zborov pod názvom *Praise the Lord*. Na festivale sa zúčastnili dva gréckokatolícke zbory: St. Nicholas Church a Parmský eparchiálny zbor, jeden pravoslávny a dva zbory Metodistickej cirkvi. Išlo o prvú akciu takéhoto druhu v tomto prostredí, a tak sú organizátori radi, že všetci vyjadrili odhodlanie zopakovať si to aj na budúci rok. Svoju účasť prisľúbilo na budúci rok mnoho ďalších zborov z rôznych cirkví. Viac informácií nájdete na www.stnickbyz.com.

Miron Keruľ-Kmec

Stanovisko Svätej stolice k rezolúcii Belgicka

Vatikánsky štátny sekretariát vyjadril poľutovanie nad postojom Belgicka po slovách Svätého Otca o boji s AIDS. Veľvyslanec Belgicka pri Svätej stolici totiž po nariadení Ministerstva zahraničných vecí informoval vatikánskeho štátneho sekretára pre vzťahy so štátmi Mons. Dminiqueho Mambertiho o rozhodnutí, ktorým poslanci krajiny požiadali vládu o „odsúdenie" vyhlásení pápeža počas jeho apoštolskej návštevy Afriky, ako aj o podanie oficiálnej námietky vo Svätej stolici. Stretnutie sa uskutočnilo v stredu 15. apríla. Vatikánsky sekretariát v stanovisku „ľutuje", že parlamentné zhromaždenie považovalo za vhodné kritizovať Svätého Otca na základe útržkov z rozhovoru vyňatého z kontextu, ktorý zneužili niektoré skupiny s jasným úmyslom odradiť Svätého Otca od toho, aby sa vyjadril k niektorým témam, pri ktorých je náuka Cirkvi, ako aj morálny aspekt taký zrejmý.

„Svätý Otec," pokračuje stanovisko, „odpovedal na otázku o postoji Cirkvi v oblasti boja proti AIDS a vyjadril sa v zmysle, že riešenie treba hľadať v dvoch úrovniach: na jednej strane v poľudštení sexuality a na druhej strane v skutočnom priateľstve a ochote k trpiacim, pričom vyzdvihol prínos Cirkvi v oboch týchto oblastiach.

Kardinál Jozef Tomko bude pápežským vyslancom v Grécku

Začiatkom apríla zasiahli stred Talianska tragické vlny ničivého zemetrasenia, ktoré malo na svedomí mnohé obete na ľudských životoch, veľa zranených a materiálne škody hlavne v oblasti Abruzzo a mesta Aquila.

Emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov kardinál Jozef Tomko bude Svätého Otca zastupovať na oslavách ukončenia Roku sv. Pavla v Grécku. Benedikt XVI. 25. apríla vymenoval svojich zástupcov pri oslavách ukončenia roku venovanému apoštolovi národov v rôznych častiach sveta, ktoré sa uskutoční 29. júna 2009.

Zomrel profesor Jozef Heriban

Vo veku nedožitých 84 rokov zomrel 16. apríla 2009 v Ríme slovenský salezián, významný biblista, univerzitný profesor a misionár don Jozef Heriban. Pred časom absolvoval operáciu bedrového kĺbu, z ktorej sa zotavoval. Jeho odchod do večnosti prišiel nečakane.

Pohrebné obrady sa konali 18. apríla o 11.00 hod. v kostole Pápežskej saleziánskej univerzity v Ríme. Pochovaný bol v rodných Šelpiciach 23. apríla 2009.

Don Jozef Heriban sa narodil 7. mája 1925 v Šelpiciach pri Trnave. V roku 1943 vstúpil do saleziánskeho noviciátu v Hronskom Svätom Beňadiku a o rok neskôr zložil prvé rehoľné sľuby. V roku 1950 aj jeho zastihla „barbarská noc", keď komunistický režim v Československu zlikvidoval všetky mužské rehoľné domy. 1. septembra 1950 tajne prekročil hranice Československa a odišiel do Turína, kde pokračoval v štúdiách. 1. novembra 1950 zložil večné sľuby.

1. júla 1955 bol vysvätený za kňaza. Po ukončení štúdií odišiel vyučovať biblické vedy do Tokia. V rokoch 1957 – 1967 bol profesorom Svätého písma v saleziánskom Teologickom študentáte v Chofu (Tokio) a zastával funkciu špirituála bohoslovcov. V rokoch 1965 – 1973 pôsobil ako kaplán a špirituál pri veľkej škole Inštitútu dcér Márie Pomocnice *Seibi Gakuen College* v Akabane (Tokio). Jeho odbornosť v biblických vedách ocenili aj vedecké kruhy na univerzite a požiadali ho o spoluprácu.

V roku 1973 zastával v meste Osaka viaceré dôležité úlohy. Bol direktorom saleziánskej komunity pri strednom a vyššom gymnáziu *Seiko Gakuin* a zároveň správcom tamojšej farnosti. V roku 1976 (po dvadsiatich rokoch pôsobenia v Japonsku) sa profesor Heriban vrátil do Talianska.

V roku 1989 bol zvolený za člena medzinárodnej organizácie *Studiorum Novi Testamenti Societas*, v ktorej sa združujú významní bádatelia v odbore Nový zákon.

Dielo, ktorým sa prof. Jozef Heriban zapísal do dejín slovenskej biblickovednej literatúry, je jeho *Príručný lexikón biblických vied*. Vyšiel po prvý raz v roku 1992 vo vydavateľstve Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda.

Prezident SR Ivan Gašparovič mu 1. januára 2005 udelil za významné zásluhy o kultúrno-duchovný rozvoj Slovenskej republiky Pribinov kríž III. triedy.

Sviatky Paschy 2009 v našej cirkvi

(Prešov, Ľubomír Petrík) Na Veľký štvrtok 9. apríla večer vladyka Ján Babjak SJ predsedal v Katedrále sv. Jána Krstiteľa Strastiam nášho Pána Ježiša Krista, utierni Veľkého piatku s čítaním evanjelií o utrpení a ukrižovaní Krista. Na Veľký piatok 10. apríla ráno sa vladyka Ján zúčastnil na Kráľovských hodinkách, ktorým predsedal protopresbyter Daniel Galajda.

Popoludní slávil Veľkú večiereň s uložením *plaščenice* do hrobu. V homílii povedal, že hriech je najväčším nepriateľom a nešťastím človeka. Východiskom z tejto situácie je Božie milosrdenstvo.

Vladyka sa na Veľkú sobotu ráno zúčastnil na slávení Jeruzalemskej utierne nad hrobom Ježiša Krista, ktorú slúžil prof. Vojtech Boháč a večer otec arcibiskup predsedal Liturgii sv. Bazila Veľkého s večierňou, pri ktorej udelil iniciačné sviatosti štyrom dospelým katechumenom. Ďalším dvom dospelým udelil sviatosť myropomazania a jednej dospelej sviatosť Eucharistie. V homíli kancelár arcibiskupského úradu Ľubomír Petrík predostrel rôzne rečnícke kontrapozície, ktoré ponúka liturgia, aby zdôraznila veľkosť tajomstva paschálnej noci. Aj náš život je plný rôznych kontrastov. Ale vďaka smrti a zmŕtvychvstaniu Ježiša Krista sa už nemusíme trápiť a zúfať si, lebo Kristus napĺňa náš život a dáva mu dimenziu večnosti.

Veľká nedeľa Paschy sa v prešovskej gréckokatolíckej katedrále začala Utierňou vzkriesenia o 4.00 hod. Spolu s kňazmi a početným Božím ľudom ju slávil otec arcibiskup. Po nej posvätil veľkonočné pokrmy. O 10.00 hod. slávil archijerejskú svätú liturgiu. V homílii zdôraznil: „Vzkriesený Kristus je najdôležitejšia udalosť pre celé ľudstvo! Ježiš Kristus je živý Boh! Jeho zmŕtvychvstanie nám prináša najväčšiu radosť."

Počas ďalších dvoch sviatočných dní vladyka Ján Babjak každoročne navštevuje iné farnosti. Vo Svetlý pondelok zavítal do farnosti v Giraltovciach a vo Svetlý utorok do farnosti vo Fijaši.

(Košice, Michal Hospodár) V košickej katedrále sa liturgia Veľkej soboty 11. apríla začala úvodnými obradmi krstu pri vstupných dverách a pokračovala stichyrami veľkej večierne. Bohatý stôl Božieho slova tvorili čítania zo Starého zákona, ktoré sprítomňovali dejiny spásy od stvorenia sveta cez vyslobodenie Izraelitov z otroctva až po vybrané proroctvá. Vladyka Milan Chautur, košický eparcha, posvätil vodu a udelil tajomstvo krstu i myropomazania pripraveným čakateľom. V kázni upriamil pozornosť veriacich na Kristov prebodnutý bok, z ktorého vyšla krv a voda, symboly nášho vnútorného očistenia od hriechov. „V Kristovom poslednom výdychu je prvé vyliatie Ducha, čo sa deje pri myropomazaní," pokračoval vladyka vo vysvetľovaní spásnej udalosti. A nakoniec bolo Kristovo telo uložené do hrobu, ale nám ostáva v Eucharistii ako zmierna obeta. Na záver sv. liturgie bolo lítijné požehnanie.

Vo Svetlú nedeľu Paschy vladyka Milan slávil veľkonočnú utiereň a archijerejskú liturgiu v košickej katedrále. Vo farnosti Košice-Terasa sa zúčastnil na veľkej večierni. Vo Svetlý pondelok zavítal do farnosti Michalovce, kde slávil slávnostnú bohoslužbu.

(Bratislava, Stanislav Gábor, Andrej Škoviera) Bratislavský vladyka Peter Rusnák predsedal na Veľký piatok doobeda Kráľovským hodinkám v Katedrále Povýšenia svätého Kríža. Poobede spolu s viacerými kňazmi slúžil Veľkú večiereň spojenú s uložením *plaščenice* do hrobu. V homílii poukázal na ľudskú zraniteľnosť, cez ktorú Boh prednostne vchádza k nám. A cesta, ktorou išiel Kristus, bola práve cesta zraniteľnosti. Keď sa Boh stal človekom v malom dieťati v Betleheme, stal sa zraniteľným. Keď Ježiš zomiera na kríži, je to vrcholný bod jeho zraniteľnosti. Kristus je príkladom, prečo sa táto zraniteľnosť stáva silou, ktorá je mocnejšia ako to, čo sa zdá mocné pre svet.

Podľa východnej tradície sa na záver večierne konal sprievod okolo chrámu, pri ktorom vladyka niesol na pleciach *plaščenicu* ako symbol pohrebného sprievodu.

Na Veľkú sobotu o 16.00 hod. slávil vladyka Peter vigílnu Liturgiu sv. Bazila Veľkého s večierňou, počas ktorej udelil iniciačné sviatosti (krst, myropomazanie a Eucharistiu) piatim dospelým katechumenom. Na záver nasledoval obrad posvätenia chlebov, pšenice, vína a oleja, ktoré sa veriacim budú rozdeľovať na Svetlý pondelok pri myrovaní. Po liturgickom slávení nasledovalo agapé v priestoroch eparchiálneho úradu, ktoré vyjadrovalo radosť z nových členov Cirkvi.

V Nedeľu Paschy ráno o 5.30 hod. slávil vladyka Peter Utiereň vzkriesenia. Po nej nasledovalo posvätenie pokrmov, ktoré sú znakom Božej štedrosti. Spevy Utierne vzkriesenia sa striedali v slovenskom a cirkevnoslovanskom jazyku a boli doplnené spevmi v gréčtine. Po nej vladyka Peter slávil Liturgiu sv. Jána Zlatoústeho.

■ **V Prešove prijali diakonát dvaja baziliáni**. V prešovskej gréckokatolíckej katedrále v stredu 15. apríla prijali dvaja rehoľníci z Rádu sv. Bazila Veľkého diakonát. Pri archijerejskej svätej liturgii im svätenie udelil vladyka Ján Babjak SJ. Teodor Maroš Kosť OSBM zo Slovenska patrí do Provincie sv. Cyrila a Metoda so sídlom v Prešove a Pantelejmon Denis Trofimov OSBM z Ukrajiny patrí do provincie Rádu sv. Bazila Veľkého na Ukrajine. Obaja študujú v Ríme.
V homílii prešovský arcibiskup a metropolita vyzval oboch svätencov k tomu, aby boli mužmi pravdy. Aby boli otvorení pre dar rozlišovania. Ako vzor im ponúkol svätých mužov z ich rádu, obzvlášť bl. prešovského biskupa mučeníka Pavla Petra Gojdiča OSBM.

Ľubomír Petrík

■ **Ordinariát OS a OZ SR pokračuje v odbornom vzdelávaní kaplánov**. V Inštitúte vzdelávania Ministerstva spravodlivosti v Omšení sa 20. – 24. apríla 2009 uskutočnila trvalá formácia vojenských, väzenských a policajných kaplánov ordinariátu. Pod vedením ordinára Mons. Františka Rábeka sa prítomní počas päťdňového programu formácie venovali prednáškam a diskusiám zameraným na dôležité oblasti ich duchovného, kňazského a profesionálneho života. Kaplánom sa venovali odborníci z oblasti manželskej a rodinnej problematiky a pastorácie rodín, psychológ a diakon Max Kašparů, cirkevný právnik Ernest Bredschneider, manželia Fülöpovci z poradenského centra pre Billingsovu metódu, členovia komunity Cenacolo či kňaz Pavol Hudák.

■ **V Šelpiciach vzdali úctu zosnulému donovi Jozefovi Heribanovi**. Na pohrebných obradoch vo štvrtok 23. apríla popoludní, ktorým predsedal trnavský apoštolský administrátor Mons. Ján Sokol, sa zúčastnili aj emeritní biskupi Mons. Dominik Tóth a Mons. Štefan Vrablec. Prítomných bolo vyše päťdesiat kňazov a mnoho rehoľných

sestier. Medzi veriacimi bol aj slovenský eurokomisár Ján Figeľ, vedúci kancelárie prezidenta Slovenskej republiky prof. Milan Čič, primátor mesta Trnava Štefan Bošnák i bývalá veľvyslankyňa Slovenska pri Svätej stolici Dagmar Babčanová.

■ **Na Kramároch otvorili novú nemocničnú kaplnku Matky ustavičnej pomoci**. 23. apríla 2009 ju požehnal bratislavský arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský.
V príhovore pripomenul dôležitú pomoc Panny Márie ako Matky ustavičnej pomoci, stále pripravenej orodovať za trpiacich.

■ **V Prešove sa konala konferencia *Personalizmus a súčasnosť***. Táto medzinárodná vedecká konferencia na akademickej pôde Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove sa uskutočnila 23. – 24. apríla 2009 pod záštitou vladyku Jána Babjaka SJ. Zúčastnilo sa na nej 55 prednášajúcich, z toho 32 zahraničných, čo je najviac v doterajšej histórii fakulty. Medzi prednášajúcimi bol aj košický pomocný biskup a garant študijného programu religionistika na GTF PU prof. Stanislav Stolárik. Z konferencie bude vydaný zborník.

■ **25. – 27. apríla sa v Seredi konalo celoslovenské Mariánske večeradlo**. Sobotňajší program vyvrcholil slávnostnou svätou omšou, ktorú celebroval Mons. Ján Sokol. Po svätej omši program pokračoval sviečkovým sprievodom ulicami mesta.

■ **V Košiciach oslávili jubileum vzácneho kňaza**. Pri príležitosti 85. narodenín otca Michala Masleja z Košíc slávil 26. apríla protosynkel Košickej eparchie Vladimír Tomko v košickej katedrále svätú liturgiu. Na záver v mene vladyku Milana Chautura pozdravil jubilanta, ktorý je posledným zo žijúcich svedkov likvidácie bl. biskupa mučeníka Teodora Romžu. Otec Michal v odpovedi na blahoželanie dojímavo opísal svoj životný príbeh a vyjadril vďaku Pánu Bohu za

Politickí väzni si pripomenuli *Akciu kláštory*

(Pezinok, TK KBS) Konfederácia politických väzňov Slovenska (KPVS) si v sobotu 18. apríla 2009 v Pezinku pripomenula pamätný deň SR – *Deň nespravodlivo stíhaných*, ktorý je spomienkou na tzv. *Akciu kláštory*. Spomienková slávnosť v Pezinku sa začala pontifikálnou svätou omšou v kapucínskom Kostole Najsvätejšej Trojice, ktorú slávili trnavský pomocný biskup Mons. Ján Orosch, bratislavský gréckokatolícky eparcha Mons. Peter Rusnák a poslední žijúci kňazi, ktorí boli internovaní v Pezinku v roku 1950. Slávnostným kazateľom bol eparcha Peter Rusnák, na záver sa prítomným prihovoril biskup Ján Orosch.

Po sv. omši pokračoval pietna spomienka pri pamätnej tabuli na kláštore, kde sa prítomným prihovoril Karol Noskovič, podpredseda KPVS, a vladyka Peter.

Podujatie sa zakončilo seminárom v Pezinskom kultúrnom centre, kde si na internáciu v Pezinku zaspomínali priami účastníci. Na záver sa prítomným prihovoril predseda KPVS salezián don Anton Srholec.

Akcia kláštory prebehla v noci z 13. na 14. apríla 1950 a počas nej bola násilne zrušená väčšina mužských kláštorov na Slovensku. Rehoľníci boli deportovaní do centralizačných kláštorov a ich predstavení a pre režim osobitne nebezpeční rehoľníci boli sústredení v internačnom kláštore v Pezinku.

Animátori Prešovskej archieparchie sa stretli s vladykom Jánom

(Juskova Voľa, Slavomír Zahorjan) V sobotu 18. apríla 2009 GMC Bárka Juskova Voľa privítala vzácneho hosťa vladyku Jána Babjaka SJ, prešovského arcibiskupa a metropolitu. Spolu s vladykom zavítali do centra aj kňazi zodpovední za pastoráciu mládeže a rodín a tiež animátori.

Cieľom stretnutia bolo zamyslieť sa nad potrebou a vážnosťou práce animátora v dnešnom sekularizovanom svete a prijať povzbudenie do ďalšej neľahkej práce.

Vladyka Ján ponúkol animátorom niekoľko myšlienok nevyhnutných na ich prácu na poli pastorácie s mládežou. Nechýbala ani prednáška o tom, ako uviesť do praxe aktuálny pastoračný plán týkajúci sa aj mládeže ako jednej z kľúčových pastoračných skupín. Po prednáške sa všetci zúčastnení zhromaždili okolo eucharistického stola.

Po obedňajšej prestávke sa rozprúdila živá diskusia medzi vladykom, kňazmi a animátormi s cieľom nájsť spoločne riešenia niektorých problémov, zefektívnenia práce a stanovenia si cieľov do budúcnosti.

Benedikt XVI. vymenoval nového trnavského arcibiskupa

(Trnava, TK KBS) Svätý Otec Benedikt XVI. prijal v sobotu 18. apríla 2009 zrieknutie sa úradu trnavského arcibiskupa Mons. Jána Sokola z dôvodu veku v súlade s Kán. 401 Kódexu kánonického práva. Za nového trnavského arcibiskupa vymenoval otca Róberta Bezáka CSsR.

Páter Róbert Bezák sa narodil v Handlovej 1. marca 1960. Študoval na gymnáziu v Prievidzi, následne na teologickej fakulte v Bratislave a počas štúdií prijal rehoľnú formáciu v Kongregácii Najsvätejšieho Vykupiteľa (redemptoristi), kde v roku 1983 zložil celoživotné rehoľné sľuby. Za kňaza bol vysvätený 14. júna 1984 v Banskej Bystrici biskupom Mons. Jozefom Ferancom.

Od roku 2008 pôsobil ako farský administrátor v Radvani v Banskobystrickej diecéze, predstavený spoločenstva redemptoristov v Radvani a vikár viceprovinciála rímskokatolíckej viceprovincie redemptoristov v Bratislave.

Biskupská vysviacka nového trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka CSsR sa uskutoční 6. júna 2009 o 10.30 hod. v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave. Svätiteľmi budú kardinál Jozef Tomko, apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Mario Giordana a bratislavský arcibiskup metropolita Mons. Stanislav Zvolenský.

Snímka: TK KBS / Peter Zimen

Vladyka Peter Rusnák sa stretol s misionármi Božského Srdca

(Nitra, Stanislav Gábor) Vo štvrtok 23. apríla 2009 navštívil bratislavský eparcha komunitu misionárov Najsvätejšieho Srdca Ježišovho v Nitre. P. Jozef Hegglin MSC vladykovi predstavil históriu rehole, ako aj jej pôsobenie na Slovensku. Hlavným cieľom návštevy bol podpis zmluvy medzi rehoľou a Bratislavskou eparchiou. Zmluva sa týka pastoračnej starostlivosti v gréckokatolíckej farnosti Nitra na obdobie troch rokov.

Na stretnutí sa zúčastnil aj rehoľný brat, subdiakon Martin Pavúk MSC, pôvodom z Prešova, ktorý je prvým misionárom gréckokatolíckeho obradu v tejto reholi. 28. februára 2009 zložil večné sľuby, diakonské svätenie prijme 23. mája 2009 v Bratislave a za presbytera bude vysvätený 19. júna v Nitre vladykom Petrom Rusnákom.

V Slovinkách zakončili jubilejný rok chrámu

(Slovinky, Vladimír Varga) V sobotu 25. apríla 2009 sa o 10.00 hod. v Slovinkách začala slávnostným sprievodom archijerejská sv. liturgia za účasti košického eparchu vladyku Milana Chautura. Slávenie Eucharistie sa stalo dôstojným zakončením jubilejného roka chrámu, ktorý slovinčianski veriaci aj s ostatnými pútnikmi oslavovali od mája minulého roka a bolo spojené s možnosťou každodenného získania úplných odpustkov.

V homílii vladyka Milan vyzdvihol veľkú výnimočnosť a význam mučeníctva a obety sv. veľkomučeníka Juraja nielen pre vtedajšiu Cirkev, ale aj pre dnešného kresťana. Taktiež zvýraznil potrebu veľkej vďaky za prijaté dobrodenia, ktoré mohli prijímať miestni veriaci a pútnici v uplynulom roku v tomto doteraz jedinom chráme v Košickej eparchii. V závere pri tejto príležitosti vladyka Milan z poverenia Svätého Otca Benedikta XVI. udelil všetkým prítomným veriacim pápežské požehnanie, ktoré bolo taktiež spojené so získaním úplných odpustkov, a vyhlásil Chrám sv. veľkomučeníka Juraja v Slovinkách za jedno z piatich hlavných odpustových miest Košickej gréckokatolíckej eparchie.

Bratislavský eparcha navštívil gréckokatolíkov v Martine

(Martin, Miroslava Kňazková) V Nedeľu myronosičiek 26. apríla 2009 zavítal na pastoračnú návštevu gréckokatolíckej farnosti v Martine bratislavský eparcha Mons. Peter Rusnák. Spolu s miestnym farským spoločenstvom slávil v rímskokatolíckom Kostole Povýšenia sv. Kríža v Martine-Priekope slávnostnú archijerejskú svätú liturgiu. S vladykom koncelebrovali domáci farár otec Miroslav Macko, otec Peter Sabol, kancelár biskupského úradu, otec Emil Turiak, protopresbyter zo Žiliny, a otec diakon Peter Ondrej SDB. Svojou prítomnosťou povzbudili miestne farské spoločenstvo aj mladí saleziánski dobrovoľníci, ktorí v týchto dňoch absolvovali formačné stretnutie vo Vrútkach a pripravovali sa na letný kresťanský tábor na Podkarpatskej Ukrajine.

Snímka: Peter Horkaj

Vo svojej homílii vladyka Peter vychádzal z evanjelia nedele o stretnutí žien myronosičiek s anjelom pri prázdnom hrobe. Ako zdôraznil, Boh pozýva všetkých ľudí k šťastiu a radosti života, a to vtedy, keď uveríme jeho slovu.

Po sv. liturgii sa pred chrámom uskutočnilo agapé, pri ktorom veriaci zotrvali v priateľskom rozhovore s vladykom Petrom a ostatnými kňazmi. Bola to už v poradí druhá návšteva vladyku Petra u gréckokatolíkov v Martine.

V Bárke čistili srdcia aj prírodu

(Juskova Voľa, Slavomír Zahorjan) 24. – 26. apríla 2009 sa v Gréckokatolíckom mládežníckom centre Bárka v Juskovej Voli uskutočnil ďalší víkendový pobyt určený mladým. O kresťanskom pohľade na Božie stvorenie prišiel porozprávať otec RNDr. Jozef Voskár. Otec Voskár nielenže prednášal, ale po prednáškach sa prezliekol do pracovného odevu, zobral si náčinie a spolu s účastníkmi sa pustil do čistenia a zbierania odpadkov z okolitej „Božej záhrady", ktorých bolo neúrekom, od kliettky na zajace cez plechovky a fľaše až po kolesá z traktorov.

to, že ešte stále môže pôsobiť v spovednej službe. Jubilanta pozdravili aj mnohí veriaci, ktorí z jeho životného svedectva načerpali veľké povzbudenie.

■ **V Terchovej usporiadali tradičný veľkonočný koncert** venovaný pamiatke Jána Pavla II. Koncet sa konal v terchovskom Kostole sv. Cyrila a Metoda v nedeľu 26. apríla a okrem domácich umelcov na ňom vystúpili aj Monika Kandráčová, Hanka Servická a i.
Prvý koncert sa konal v apríli roku 2005, krátko po smrti pápeža Jána Pavla II. Odvtedy sa stalo podujatie tradíciou.

■ **Katolícki biskupi podporujú *Family day* 2009**.
Vyhlásenie: 16. mája sa na námestí SNP v Bratislave uskutoční Deň rodiny (*Family day*). Organizujú ho občianske združenia a hnutia na Slovensku. Jeho cieľom je podpora prirodzenej rodiny založenej na vzťahu jednej ženy a jedného muža ako základu zdravej spoločnosti.
My biskupi Slovenska vyjadrujeme tomuto podujatiu plnú podporu a povzbudzujeme všetkých, ktorým záleží na budúcnosti našich rodín, aby sa na podujatí zúčastnili.

biskupi Slovenska

■ **Univerzita tretieho veku v teologických vedách** otvorí 1. školský rok. Každý, kto dovŕšil štyridsať rokov života a má záujem o prehĺbenie vedomostí v teologických vedách formou univerzitného štúdia, má možnosť zapísať sa na štúdium v Centre ďalšieho vzdelávania v Badíne pri Banskej Bystrici.
V akademickom roku 2009/2010 sa otvárajú tri študijné odbory: *Filozoficko-teologické vzdelávanie pre lektorov a akolytov, Teologická antropológia a antropologická katechéza, Teológia manželstva a rodiny.*
Vzdelávaciu inštitúciu pri Univerzite tretieho veku Univerzity Komenského v Bratislave otvára Teologický inštitút pri Kňazskom seminári RK CMBF UK v Badíne.

(neoznačené správy sú zo servisu TK KBS)

15. – 16. apríla sa na Gréckokatolíckej teologickej fakulte PU konala konferencia pri príležitosti 40. výročia vydávania časopisu Slovo s názvom Slovo – vývoj a perspektívy.

Príspevok súčasného šéfredaktora prot. Juraja Gradoša, ThLic. Snímky: Mikuláš Jančuš

SLOVO na akademickej pôde

Martina POLÁKOVÁ

Konferenciu venovanú jedinému oficiálnemu periodiku Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, ktoré v tomto roku oslávilo svoje štyridsiatiny, otvoril vladyka Ján Babjak SJ, prešovský arcibiskup a metropolita, ktorý zdôraznil význam Slova ako vzrastu oslobodenia a života Gréckokatolíckej cirkvi. Prítomným sa prihovoril aj dekan fakulty prof. Peter Šturák.

Pod organizačnou taktovkou GTF PU v Prešove, Gréckokatolíckeho arcibiskupského úradu v Prešove a neziskovej organizácie PETRA bol pripravený zaujímavý program. Pozvanie na konferenciu prijali zaujímaví a významní hostia ako Marián Gavenda, Juraj Drobný, Kristián Bezák, Juraj Spuchľák či Vladimír Seman. Príspevky týchto osobností sa týkali mediálneho priestoru na Slovensku, predovšetkým oficiálnych periodík Katolíckej cirkvi – ich situácii a výzvam do budúcnosti.

Ďakovný list dostal aj bývalý predseda redakčnej rady časopisu doc. Marek Pribula a terajší hovorca prešovského arcibiskupstva Ľubomír Petrík.

Príspevky boli venované aj TV LUX – slovenskej katolíckej televízii, mapovali sa programy Redakcie duchovného života STV, riaditeľ Juraj Spuchľák predstavil Rádio Lumen a pripomenula sa budúcnosť mediálneho priestoru v Gréckokatolíckej cirkvi. Nemenej zaujímavé boli príspevky bývalého šéfredaktora Františka Dancáka i súčasného šéfredaktora časopisu Slovo Juraja Gradoša, tiež boli načrtnuté perspektívy a výzvy tohto časopisu. V ďalšej sekcii prednášajúci mapovali odraz liturgického života v časopise, publikačnú činnosť gréckokatolíckych kňazov, kalendár, ktorý úzko súvisel (hlavne v začiatkoch) s vydávaním časopisu Slovo, sociálne témy, ale aj vplyv komunistickej ideológie na časopis.

Súčasťou konferencie bolo aj odovzdanie ocenení v novinárskej súťaži Cena Emila Korbu. V tejto súťaži za rok 2009 si ocenenie odniesli PaedDr. František Dancák (za bohatú publikačnú činnosť a dlhodobé aktívne pôsobenie v časopise Slovo), Mgr. Andrej Škoviera, PhD. (za nezištnú propagáciu Gréckokatolíckej cirkvi prostredníctvom internetu) a Zbor sv. Romana Sladkopevca (za vydanie viacerých CD nosičov). Odovzdané boli aj

Za otca Michala Fedora SJ a pána Pavla Kušníra si ceny Emila Korbu in memoriam prevzali ich rodinní príslušníci.

Akcie sa zúčastnil aj prešovský vladyka Ján Babjak SJ. V popredí ceny Emila Korbu

Účastníci jedného z workshopov v miestnom štúdiu TV LUX v Prešove

Účastníci workshopov z Gymnázia sv. Jána Zlatoústeho v Humennom

dve špeciálne ceny in memoriam doc. Michalovi Fedorovi SJ za nezištnú aktívnu pomoc pri zakladaní časopisu Slovo a Mgr. Pavlovi Kušnírovi za nezištnú pomoc pri práci v redakcii Slovo.

Ďakovné listy pri príležitosti 40. výročia začiatku vydávania Slova ako oficiálneho časopisu Gréckokatolíckej cirkvi dostali všetci šéfredaktori, redaktori, pracovníci a hovorcovia biskupských úradov za dlhoročnú prácu v redakcii. Boli medzi nimi ThDr. Ľubomír Petrík, ThDr. Michal Hospodár a rektor vysokej školy ISMPO doc. Marek Pribula.

Konferencia trvala dva dni. Počas prvého dňa odzneli konferenčné príspevky. Druhý deň program pokračoval tvorivými pracovnými dielňami – workshopmi, ktoré sa venovali trom mediálnym priestorom: televízii, časopisu a rádiu. Záujemcovia, bohoslovci, študenti Gymnázia sv. Jána Zlatoústeho v Humennom, Gymnázia P. P. Gojdiča v Prešove a SZŠ Bazila Veľkého v Prešove sa mohli dozvedieť viac o katolíckej televízii a fungovaní v nej priamo v priestoroch štúdia TV LUX v Prešove pod vedením ThDr. Ing. Gabriela Paľu a redaktorky Andrey Čusovej. O tom, ako sa vyrába časopis, aký proces podstupuje až do času, kým ho na pultoch nevidí čitateľ, hovoril šéfredaktor časopisu Slovo Juraj Gradoš, ThLic. Prácu moderátorov, prípravu relácií, hudobnú dramaturgiu i osobnú skúsenosť s rádiom priblížila doktorandka Mgr. Martina Poláková.

Z konferencie mapujúcej mediálny priestor, v ktorom výrazné miesto už 40 rokov patrí aj oficiálnemu periodiku Gréckokatolíckej cirkvi – časopisu SLOVO, ktorý sa počas svojej existencie vypracoval na veľmi dobrú grafickú i obsahovú úroveň, vyjde zborník príspevkov domácich i zahraničných autorov. ■

Rozhovor s **Mgr. Andrejom Škovierom, PhD.**, vedeckým pracovníkom Slavistického ústavu Jána Stanislava Slovenskej akadémie vied v Bratislave

V tomto roku ste získali ocenenie v novinárskej súťaži Cena Emila Korbu v kategórii *Webová stránka, elektronické médium* za vašu webovú stránku www.grkat.nfo.sk. Prekvapilo vás umiestnenie?

Musím sa priznať, že hoci je *www.grkat.nfo.sk* jednou z najväčších a najstarších slovenských gréckokatolíckych stránok, tak ma to prekvapilo. Veľmi príjemne.

Kedy a s akým zámerom vznikala táto stránka?

V mojej mysli táto stránka začala vznikať ešte skôr, než som sa prvý raz skutočne dostal k internetu. V roku 1999 som získal stabilný prístup na internet a nadviazal kontakt so Spyrosom, ktorý vtedy jednu gréckokatolícku stránku spravoval. Postupne ju prenechal úplne mne, a tak sa začala rodiť dnešná stránka. Zámerom bolo prezentovať Gréckokatolícku cirkev, ale hlavne gréckokatolíkom poskytnúť na internete zdroj informácií.

Čo tvorí jej obsah?

Stránka je obsahovo rozmanitá – ponúka texty, ikony, hudbu v mp3, noty, diskusné fórum...

Jej hlavným cieľom je dať gréckokatolíkom čo najviac informácií a podnetov na formovanie ich identity, hlbšie chápanie a prežívanie vlastnej spirituality… Ďalším cieľom je prezentovať Gréckokatolícku cirkev na Slovensku v celosvetovom meradle, keďže stránka má aj nemeckú a anglickú verziu.

Vaša stránka je veľmi živá. Ostatné články sú iba spred niekoľkých dní. Predpokladám, že ako vedecký pracovník ste pracovne vyťažený. Ako sa vám darí skĺbiť pracovné povinnosti so spravovaním obsahovo náročnej a rozsiahlej stránky?

Viete, internetová stránka je ako malé dieťa. Keď už ju raz splodíte, musíte sa o ňu starať, rozvíjať ju. Nie je to ľahké, vyžaduje si to naozaj veľa času i istú technickú zručnosť. Našťastie k tvorbe stránky www.grkat.nfo.sk prispieva viacero ľudí, ktorým aj takouto formou chcem vyjadriť svoju vďačnosť, veď časť ocenenia patrí aj im.

Dada Kolesárová

Plastelína má v sebe ukryté všetky predpoklady na to, aby sa dala tvarovať podľa nápadu, predstavivosti a myšlienky človeka. To, čo z nej človek vymodeluje, je niečím novým. Ak chce dosiahnuť čo najlepší výsledok, musí veľmi dobre poznať vlastnosti plastelíny. To, čo nám Boh zveril, je iba začiatok, ponuka, materiál, ktorý bez hlbokého poznania nebudeme vedieť správne využiť, aby sme mohli uskutočniť Pánov plán.

Ilustračná snímka: moments-n-timephotography.com

Zaplesaj, neplodná

Drahomíra KOLESÁROVÁ

Túžba tvoriť niečo nové je v človeku veľmi hlboko zakorenená. Božie slovo hovorí, že Boh nás stvoril na svoju podobu. V tejto podobe sa ukrýva aj stvoriteľská túžba. Boh už na samotnom začiatku, počas utvárania tohto sveta, pozval k spolupráci aj Adama. Ukazoval mu to, čo stvoril, a vyzval ho, aby to všetko pomenoval. A potom im spolu s Evou povedal: „Ploďte sa a množte sa a naplňte zem! Podmaňte si ju a panujte nad rybami mora, nad vtáctvom neba a nad všetkou zverou, čo sa hýbe na zemi!“(Gn 1, 28) Na tomto mieste im dal všetky „odborné i technické“ podklady na to, aby mohli pokračovať v jeho diele a rozvinúť ho. Človek dostal dve hlavné úlohy: rozvíjať a poznať „seba“ a rozvíjať to, čo

je mimo neho, čo ho obklopuje, poznať to a podmaniť si to. Ploďte sa a podmaňte si zem. Celé dejiny ľudstva sprevádzajú tieto dve hlavné túžby, aj keď hriechom mnohokrát pokrivené a nesprávne pochopené.

Pozrime sa na prvú z týchto túžob. Boh sám hovorí na viacerých miestach, že tvorí nový život a dáva svoj život. K tomu pozýva aj človeka. Človek, ktorý je plodný, sa v tajomstve dávania nového života pripodobňuje Bohu.

V Starom zákone sa vysoko hodnotili matky, ktoré mali veľa detí. Aj v dnešnej dobe má v židovskej spoločnosti matka oveľa väčšiu úctu ako bezdetná. A čím má viac detí, tým viac úcta rastie, v rebríčku stojí oveľa vyššie ako kariérny postup. Deti tvorili budúcnosť, ktorá sa bez nich strácala. Neplodnosť bola prekliatím, Božím trestom. V Knihe Genezis (20) sa spomína príbeh Abimelecha, kráľa Gerary, ktorému sa zapáčila Sára, Abrahámova manželka, a preto ju dal uniesť. Božie slovo hovorí, že Pán potrestal Abimelecha tak, že jeho žena ani jeho služobnice nemohli mať deti. Až keď Abrahámovi vrátil jeho ženu a Abrahám sa za neho modlil, „Boh uzdravil Abimelecha, jeho ženu i jeho služobnice a ony mohli znovu rodiť“ (Gn 20, 17).

Boh však aj neplodnosť vedel využiť vo svoj prospech. Na viacerých miestach si volí práve „problematické“ páry, ktoré nemôžu darovať nový život. Tým veľmi jasne dáva najavo, že aj keď sme spolutvorcami, predsa on je ten, ktorý má „posledné slovo“. A z mnohých sa dá vyčítať (v dobe Starého zákona bolo bežné, aby jeden muž mal viacero žien) práve to, že nie muž bol neplodný, ale žena. Vráťme sa k už spomínanej Sáre, ktorá porodila Abrahámovi syna vo svojej starobe. Predtým však chcela riešiť problém neplodnosti vlastnou cestou. Riešenie, ktoré si zvolila, sa však obrátilo proti nej. Agar, egyptská slúžka, ktorá z jej iniciatívy porodila Abrahámovi Izmaela, si nárokovala na jej miesto. Sára si teda presadila, aby Agar s Izmaelom odišli. Až keď do problému prichádza Boh, prichádza aj správne riešenie. Abrahámov syn Izák riešil podobný problém. Mohli by sme povedať, že oveľa lepšie (a s oveľa lepším výsledkom) ako jeho otec Abrahám. Božie slovo hovorí o tom, že „ Izák prosil za svoju ženu Pána, lebo bola neplodná“ (Gn 25, 21). Rebeka potom priviedla na svet Jakuba a Ezaua. Alebo nazrime do života Ráchel. Bola to milovaná žena, za ktorú Jakub slúžil 14 rokov. Božie slovo o nej hovorí: „Keď Ráchel videla, že ona nerodí Jakubovi, žiarlila na svoju sestru a hovorila Jakubovi: ‚Daj mi deti! Ak nie, tak zomriem!‘“ (Gn 30, 1) Aj Samsonova a Samuelova matka boli neplodné a nezabúdajme ani na rodičov Jána Krstiteľa. Boh navštevuje neplodné ženy, aby posunul ľudí v chápaní neplodnosti a nepovažovali ho iba za Boží trest. Dáva neplodnosti nový rozmer. Čas využíva na očisťovanie rodičov (hlavne matky), ktorých pripravuje na to, aby boli schopní prijať „výnimočné“ dieťa a dať mu pocítiť svoje úplné prijatie, aby mohlo v tejto vybudovanej istote splniť veľké poslanie. A niekedy to naozaj trvá z ľudského pohľadu dosť dlho.

V dejinách Izraela po návrate z vyhnanstva Boh veľmi jasne búra zjednodušenú predstavu fyzickej neplodnosti ako trestu či prekliatia. Akoby vytváral zároveň opozíciu k nálade v národe, ktorý ešte viac v tej dobe túžil po potomstve. Bolo to jednak z dôvodu, že Izraeliti chceli

„Zaplesaj, neplodná, čo si nerodila, rozzvuč sa plesaním a jasaj, čo si nekvílila, lebo dietky opustenej sú početnejšie ako dietky vydatej – hovorí Pán“ (Iz 54, 1)

byť znova početní a mocnejší ako ich nepriatelia, ale aj z dôvodu, že pribúda proroctiev ohlasujúcich príchod Mesiáša na svet. A každá židovská matka túžila byť matkou Mesiáša. Do tejto doby však prorok Izaiáš paradoxne ohlasuje: „Zaplesaj, neplodná, čo si nerodila, rozzvuč sa plesaním a jasaj, čo si nekvílila, lebo dietky opustenej sú početnejšie ako dietky vydatej – hovorí Pán“ (Iz 54, 1). A v Knihe múdrosti sa tento význam ešte viac vyjasňuje: „Šťastná bezdetná, keď žije nepoškvrnene, a čo nepoznala hriešne obcovanie. Bude mať plod pri prehliadke duší“ (Múdr 3, 13). A na inom mieste: „Lepšia je bezdetnosť s čnosťou, nesmrteľnosť je v jej spomienke; lebo ju uznáva i Boh i ľudia.“ (Múdr 4, 1)

Aká je súčasnosť v našom kultúrnom priestore?

Štatistiky nekompromisne uvádzajú, že rastie počet manželských párov, ktoré nemôžu počať dieťa. Pred niekoľkými rokmi to bolo 10 – 12%, v roku 2008 už 20%. Možno by stálo za to hlbšie skúmať prečo. Určite by sa však našlo viacero dôvodov, od znečisteného prostredia a modifikovaných potravín cez stres a sedavý spôsob života až po vnútorné zranenia z minulosti a hriech, ktorý v určitom čase vstúpil do života a priniesol svoj následok (napr. vedľajšie účinky skôr užívanej antikoncepcie). Aj napriek tomu, že súčasná „pokroková“ spoločnosť netúži po dávaní nového života a vytvorila (ne) kultúru smrti (veľmi často tento pojem spomínal pápež Ján Pavol II.), sú tieto bezdetné páry vystavené veľkému tlaku okolia. Ocitajú sa tak v neľahkej situácii. Sú pod drobnohľadom najbližších alebo sa stretávajú s ironickými a hlboko zraňujúcimi poznámkami. Akoby svet chcel, aby ešte aj tí, ktorí celým srdcom túžia po živote a jeho odovzdaní, vstúpili do beznádeje a duchovnej smrti. V tejto situácii ich ochráni iba hlboká jednota s Bohom a medzi sebou navzájom a aj táto bolestná skutočnosť ich posilní.

Čo s tým môže kresťan robiť?

Odpoveď nie je jednoduchá. Stretávam sa s viacerými pármi, ktoré nemôžu mať deti napriek tomu, že po nich veľmi túžia. Sami sme sa borili s týmto problémom a hľadali východisko. Odborníci ich ponúkajú viacero: umelé oplodnenie, darcovstvo pohlavných buniek, adopcia... Niektoré sú však proti zdravému rozumu, ľudskej prirodzenosti a učeniu Cirkvi. Túžba je úplne v poriadku, lebo tak to chcel Boh. No ešte skôr, ako vyslovil slová: „Ploďte sa...“, hovorí Božie slovo, že Adam a Eva boli stvorení jeden pre druhého, aby boli jedným telom. Boh stavia jednotu muža a ženy nad plodenie a podmaňovanie si zeme. Toto naznačuje na viacerých miestach. Veľmi sa mi páči miesto v Prvej Samuelovej knihe, ktoré hovorí o neplodnej Anne. Prežívala veľmi krušné chvíle, lebo druhá Elkánova manželka Fenena jej pre neplodnosť nesmierne strpčovala život. Elkána sa jej v najťažších situáciách prihováral: „Či som ti ja nie lepší ako desať synov?“(1 Sam 1, 8c) A potom Anna porodila Samuela a bola schopná darovať ho Bohu (Samuel bol od troch rokov v chráme). Ak myšlienku rozšírime do polohy vzťahov za hranicami manželstva, s inými ľuďmi, Boh považuje za najdôležitejšie dávanie seba samého tomu druhému. V tom je život a najhlbšia plodnosť. A v takomto zmysle telesná neplodnosť v manželstve dostáva úplne iný rozmer. Plodnosť sa už nemôže chápať iba ako privádzanie detí na svet, ale ako všetko to, čo sa v nás „počne a narodí“ v duchovnom význame. Všetko, čo privedieme na svet. To všetko sú naše „deti“ (aj tento článok). Napriek tomu sme v manželstvách pozvaní byť aj telesne plodnými, skúmať svoj život, odstraňovať prekážky, ktoré zatvárajú dvere novému životu, ale pri tom všetkom pamätať na to, že najťažšie je „porodiť“ lásku. ■

Čas čakania

MUDr. Monika Horváthová žije spolu so svojou rodinou v Ružomberku. Pracuje ako všeobecná lekárka pre deti a dorast. Do manželstva vstúpila hneď po skončení vysokej školy. Odvtedy žije už 31 rokov v manželstve a spolu so svojím manželom sa tešia z ôsmich detí, medzi ktorými boli aj dvojčatá.

Človek môže všelijako prežívať čas čakania na niečo nové. Je totiž veľmi neistou pôdou. No materstvo, aj keď to je (nielen pre ženu) veľmi náročný čas, by sa vždy malo spájať s radosťou, aby naplnilo krásu a hĺbku svojho poslania. O tomto požehnanom období v živote ženy sme sa porozprávali s MUDr. Monikou Horváthovou.

■ Ste lekárkou a zároveň matkou. Môžete teda fenomén materstva vnímať z týchto dvoch polôh. Otvára sa vám tak plnší pohľad na jeho podstatu.

Moja profesia a rodinný život s materstvom som vnímala ako samostatné veci, a preto si myslím, že som prežívala materstvo celkom podobne ako iné ženy, ktoré nemajú zdravotnícke vzdelanie. Často mi vraveli: „U teba je to iné, veď si lekárka.“ Ale ja som to nevnímala ináč ani v pozitívnom zmysle (že by mi boli vedomosti uľahčujúcou okolnosťou), ani v negatívnom (že by som sa viac bála napr. možnosti postihnutia dieťaťa ako ženy, ktoré o týchto veciach vedia menej). Oceňujem spätne svoje skúsenosti s materstvom vo väčšej empatii s nádejnými alebo mladými mamičkami. Verím, že aj ony viac a lepšie prijímajú moje rady, pretože nie sú podložené len lekárskou teóriou, ale aj vlastnou skúsenosťou.

■ Aké zmeny nastávajú v živote ženy, ktorá čaká bábätko?

Vždy je to obrovská zmena v živote ženy (hormonálna, psychická, citová, telesná i sociálna vo vzťahoch v rodine i mimo nej). Aj s tým najvytúženejším tehotenstvom sa musí žena vyrovnať a je dobré, ak sa jej to darí čo najskôr a čo

najlepšie, lebo to veľmi ovplyvňuje aj vývoj dieťatka.

■ Čo by budúca mamička z lekárskeho hľadiska nemala zanedbať?

Je dobré, ak dieťa nie je len následkom „náhody či dokonca nehody“, ale keď je očakávané, plánované, chcené a vymodlené. Jeden pekný príklad zo života: mladá pani mala ťažké alergické, až astmatické ochorenie so sezónnym priebehom, keď musela užívať veľa silných liekov. Preto si dieťatko zakaždým naplánovali tak, aby prvé mesiace tehotenstva nemusela užívať lieky, ktoré by mohli poškodiť aj dieťatko. Takto potom absolvovala tehotenstvá bez väčších problémov, deti sa narodili zdravé, samy alergie nemajú a dnes sú už dospelé a majú vlastné rodiny. Nielen v takomto prípade, ale aj každá zdravá žena, keď túži mať dieťatko a pozná svoju reprodukčnú fyziológiu, je schopná mu vytvoriť čo najlepšie podmienky na jeho vývoj – vyhne sa v období očakávania všetkému, čo by mohlo uškodiť (alkohol, cigarety, lieky, nadmerné vyčerpanie, stresy, konflikty atď.).

■ Čo pre ňu môže urobiť najbližšie okolie?

Túžba, očakávanie a vytvorenie vhodných podmienok má byť vecou celej rodiny, teda aj manžela a starších detí, ktorí spoločným prežívaním nielen pomáhajú tehotnej mamičke, ale aj sami seba týmto obohacujú.

■ Ako by mala žena prispôsobiť, prípadne zmeniť svoj životný štýl, aby vytvorila čo najlepšie prostredie pre vývoj malého človiečika?

Je ideálne, ak žena žije tak, aby nemusela výraznejšie meniť svoj životný štýl v tehotenstve. Nie vždy to však je možné, ale je dobré, ak je dieťatko chcené a plánované, aby žena čo najskôr o ňom vedela, a tak mohla prípadne potrebné zmeny uskutočniť čo najskôr, pretože plod je v prvých týždňoch života najzraniteľnejší.

■ Obdobie tehotenstva sa spája s matkou. A čo otec? Zostáva akoby v úzadí. Niektoré matky ostávajú z rozličných dôvodov slobodné. Atmosféra v spoločnosti ich často nabáda k presvedčeniu, že toto obdobie aj obdobie, keď dieťa príde na svet, zvládnu aj bez otca dieťaťa. Aká je úloha otca v tomto období očakávania?

Deti, ktoré nepociťujú prítomnosť a lásku otca k nim aj k matke, sú týmto veľmi ochudobnené a poškodené vo svojom psychosociálnom vývoji a neskôr plnia ambulancie detských psychológov a psychiatrov, nedokážu si správne identifikovať svoje úlohy v rodine ani svoju psychosexuálnu orientáciu. V horších prípadoch v oveľa vyššom pomere plnia nakoniec štatistiky kriminálky, nápravné zariadenia a čierne kroniky. Za obzvlášť krátkozraké až zvrátené považujem, ak žena chce sebecky mať dieťa, ale nechce mať manžela. Nech si radšej kúpi mačku alebo čivavu.

Milan Rúfus:

Materstvo

Klas dozrel, k nivám sklonený.
Vytryskla bolesť zo ženy.

A po tom moste, prudko vyklenutom
nad hĺbkou živných, dobrotivých tiem,
a po tom moste z nedozerných brehov
pod pyšnou vlajkou plaču víťazného
dieťatko prišlo.

Jezu, čo ti dám?

V údive stojím, zakríknutý stojím.
Myšlienka dymí z upŕchnutých liet.
Nič nepatrí mi, nič nenazval som
svojím.
Dni idú. Človek, čo ti dám?

Kyticu kvetov natrhám.
Zaspievam: toto ti posiela zem.
Zaspievam, zaspievam, dieťatko spí.

— Spí tvoja bolesť vznešená a sladká.
Mária, matka,
oroduj za nás u drsného súdu.
Za mužov, ktorí sú i ktorí mužmi budú.
Naveky snom i ranami
bdie neha ženy nad nami. —

Tak zaspievam.
Tak zaspievam, veď, bože, čo má
básnik,
nevädze poľné, vtáctvo pod oblohou?
Pesničku vernú, srdce dokorán.
A to je všetko.

■ V našej spoločnosti veľmi často zaznievajú slová, ktoré hovoria o výnimočnom postavení žien matiek, slávime Medzinárodný deň žien, Deň matiek, dokonca sú aj verejne prezentované a oceňované. Ako vy vnímate reálne postoje našej spoločnosti?

MDŽ patrí k mojim menej pekným spomienkam na obdobie socializmu u nás. Byť ženou samo osebe predsa nie je žiadna zásluha, ktorú by bolo treba oceňovať zvláštnym spôsobom. Materstvo je ale úžasná vec, ako pre ženu, ktorej bolo dopriate, tak aj pre život a budúcnosť celej spoločnosti. Preto sa mi páči sviatok Dňa matiek. Žiaľ, v našej spoločnosti sa to ešte takto príliš nechápe, komunistické živly v našej politike sa snažia oživovať sprofanovaný sviatok MDŽ a veľmi málo dokážu oceniť materstvo a obzvlášť viacdetné rodiny. Občasné návrhy kresťanských politikov (Brocka, Palko) na podporu rodiny sa, žiaľ, stretávali s nepochopením, ba dokonca s výsmechom. Nedivme sa potom, že naša populácia vymiera.

■ Ako prežívate svoje materstvo vy? Zrejme je dosť náročné spojiť úlohu matky a lekárky.

Nebola to vždy len prechádzka ružovým sadom, ale spolu s manželom sa nám podarilo vytvárať atmosféru lásky a porozumenia a dúfame, že sme ju odovzdali aj deťom spolu s vierou, ktorá nás podržala vždy, keď bolo najhoršie. Často sa vraví „malé deti, malé starosti, veľké deti, veľké starosti“. My to vidíme naopak. Keď sme sa čo najviac starali o deti, keď boli malé, teraz s radosťou a spokojnosťou pozorujeme, že nás prerastajú nielen fyzicky, ale aj schopnosťami a dobrými vlastnosťami. Myslím, že je veľmi dôležité, že sme sa snažili rešpektovať ich osobnosti a slobodu, a dôverovali im. Teraz nám túto dôveru vracajú.

■ Čo vás vie ako mamu najviac potešiť a povzbudiť?

Keď sa všetci zídeme pri spoločnom stole a po dobrej večeri sa dlho do noci rozprávame o sebe, o svojich zážitkoch, postojoch, skúsenostiach aj neúspechoch.

■ A záverečný odkaz čitateľom...

Na záver jeden citát nášho nebohého priateľa doc. Marcela Babála z Vlkolínca: „Nebojte sa mať deti.“

za rozhovor ďakuje
Drahomíra Kolesárová

Často zmýšľame o svätosti ako o niečom, čo patrí len kňazom, reholníkom, no nie „obyčajným“ ľuďom. Možno by sme sa aj chceli stať „zbožnejší“, ale plánujeme to až niekedy „v dôchodku“, pretože teraz jednoducho „nemáme čas“.

Obyčajný deň

Ilustračná snímka: scat-he-g4.sunderland.ac.uk

Taký obyčajný život

Kimberly MURÍNOVÁ

Ak by som chcel ohlásiť evanjelium do všetkých končín zeme a obrátiť celý svet, aké prostriedky by som si vybral – politický vplyv, internet, médiá, zábavný priemysel? Boží Syn sa rozhodol urobiť to tak, že väčšinu svojho pozemského života prežil v skrytosti, v rodine, nie v bohatej ani vplyvnej, ale v rodine, v ktorej zažil núdzu, prenasledovanie, vyhnanstvo.

Cítime na sebe ťarchu vecí, ktoré stoja v ceste nášmu vzťahu k Bohu: práca, rodina, stavba domu, snaha uživiť sa... Máme toľko práce! Malo by nás teda šokovať, že Boží Syn si zvolil práve taký spôsob života, aby stihol naplniť svoju veľkú misiu a že svätý Jozef a presvätá Bohorodička dosiahli svätosť práve tak, že žili jednoduchý život, veľmi podobný tvojmu alebo môjmu: ženatý a vydatá, vychováva dieťa, manuálne pracuje – v záhrade, v dielni, v kuchyni. Možno je to preto, lebo sme zvyknutí počúvať mimoriadne udalosti zo životov svätých a zdá sa nám, že sú to veci príliš vznešené a pre nás nemožné. Ale Svätá rodina je príkladom toho, že aj ten najjednoduchší a najobyčajnejší človek môže a mal by sa snažiť stať svätým.

Už na začiatku dejín spásy hovorí Pán Mojžišovi: „Povedz všetkým ľuďom Izraela: Buďte svätí, lebo ja, váš Pán, som svätý“ (Lv 19,2) – príkaz, ktorý Ježiš Kristus opakuje svojim učeníkom (Mt 5, 48). Cirkev nasleduje tieto slová a učí, že „každý človek je povolaný k svätosti“ (LG, 39). Neexistuje nejaký „nižší štandard“ (nech by bol tvoj stav či zamestnanie akékoľvek), všetci sme volaní k tomu, aby sme sa stali svätými. Povedané slovami matky Terézie z Kalkaty: „Svätosť nie je záležitosťou pár jedincov, je to jednoduchá povinnosť pre teba i pre mňa. Nie je ideálom, ale povinnosťou.“ Keďže bola krásnym príkladom svätosti v našej dobe, počúvajme jej slová k tejto téme.

Čo je svätosť?

Svätosť je v podstate zdokonalenie sa v láske alebo naplnenie Bohom, lebo Boh je láska. Ako získame túto lásku? Zachovávaním prikázaní (Jn 14, 21; 1Jn 2, 5). Inými slovami, svätými sa staneme tak, že budeme konať Božiu vôľu, že sa staneme tým, kým nás Boh chcel mať. Pre nás všetkých to znamená modlitbu, zachovávanie prikázaní a pod., ale napriek tomuto spoločnému bude cesta k svätosti pre každého jedného z nás určitým spôsobom jedinečná. Napríklad kňaz je povolaný modliť sa, ísť do celého sveta a hlásať evanjelium všetkým, kým matka a manželka je povolaná na prvom mieste dbať o potreby svojej rodiny. „Naša cesta k svätosti sa nachádza tam, kde nás Boh poslal, nezáleží na tom, akú prácu nás povolal urobiť, kým to robíme pre Krista a s jeho láskou,“ hovorí Matka Terézia. Takže povinnosti nášho stavu nie sú prekážkou na ceste k svätosti, práve naopak, stávajú sa prostriedkami, ktorými máme slúžiť Bohu.

Trik spočíva v tom, aby sme plnili naše povinnosti s láskou, lebo bez lásky nie je naša práca ničím (porov. 1Kor 13, 2). Preto Matka Terézia prosila sestry, aby konali všetko s Božou láskou, aby tá bola „v dotyku, v spôsobe, akým dávame, v láske, ktorú máme jeden pre druhého“. Všetko máme robiť s nežnosťou. „Vy musíte byť živým vyjadrením Božej nežnosti – svojou tvárou, úsmevom, očami, pozdravom, spôsobom, akým rozprávate. Bola by som radšej, keby ste robili chyby s dobrotou, ako zázraky s tvrdosťou.“

Tento proces opisovala ako „ukazovanie nezvyčajnej lásky pri obyčajných veciach. ... Mnohí z nás nedokážu urobiť veľké

Oficiálne texty *Lk 2, 41 – 52*

Správy, ktoré nám evanjeliá odovzdávajú o rodine z Nazareta, sú nepočetné, ale veľmi ilustratívne.

Je to rodina založená na základe manželstva medzi Jozefom a Máriou. Oni boli skutočne zosobášení, ako ukazujú svätý Matúš a svätý Lukáš; a žili tak až do Jozefovej smrti. Ježiš bol skutočným Máriiným synom. Svätý Jozef nebol prirodzeným – pretože ho nesplodil – ani adoptívnym, ale domnelým otcom, t. j. za Ježišovho otca ho považovali susedia v Nazarete, pretože nevedeli o tajomstve vtelenia a pretože Jozef bol Máriiným manželom. Táto skutočnosť je dnes veľmi dôležitá z hľadiska občianskej legislatívy a kultúry, ktorá nás obklopuje a ktorá je veľmi naklonená voľným zväzkom, čisto občianskym zväzkom, iným formám zväzkov, rozvodom atď. Rodina z Nazareta sa dnes ukazuje ako príklad páru muža a ženy, zjednotených stálou láskou s verejným rozmerom.

Rodina z Nazareta žila ako hociktorá z rodín v dedine. To znamená jednoducho, skromne, chudobne, pracujúc, milujúc kultúrne a náboženské tradície svojho národa, hlboko nábožne, vzdialená od centier náboženskej a občianskej moci. Cestovateľ, ktorý by navštívil Nazaret a nepoznal by fakty, ktoré poznáme my, by nenašiel nijaký detail odlišujúci Svätú rodinu od ostatných rodín: ani v spôsobe bývania, ani v obliekaní, ani v jedle, ani v účasti na náboženských úkonoch, ktoré sa slávili v synagóge, ani v ničom inom. Boh nám chcel zjaviť, že obyčajný a každodenný život je miestom, kde nás čaká, aby sme ho milovali a uskutočňovali plán, ktorý má s nami. Je tajomstvom žiť tento život s rovnakou láskou a vytrvalosťou ako Svätá rodina.

Keď evanjeliá hovoria o Ježišovom detstve, neobjasňujú, aké povolanie vykonával svätý Jozef, či bol kováč, tesár, remeselník... Jasne však naznačujú, že pracoval manuálne a na živobytie si zarábal prácou. Mária, ako všetky vydaté ženy, sa venovala mletiu múky a pečeniu každodenného chleba, domácim prácam a drobným službám iným. O Ježišovi nehovoria nič, ale dá sa predpokladať, že pomáhal Márii a neskôr svätému Jozefovi v jeho manuálnej práci. Nazaretská rodina žila to, čomu hovoríme „evanjelium práce“: práce ako zázračnej skutočnosti, ktorá dáva účasť na Božom stvoriteľskom diele, slúži na podporu vlastnej rodiny a na pomoc druhým, na posväcovanie seba a prostredníctvom toho na posväcovanie druhých. Toto je dokonalý model aj pre rodinu dneška. Mnohé rodiny takto žijú a iné napriek tomu, že žena pracuje mimo domova a domáce práce sú dnes technizované, ostávajú v základoch rovnaké.

Rodina z Nazareta bola hlboko veriacou židovskou a praktizujúcou rodinou. Ako v ostatných zbožných rodinách, aj oni sa modlili pri každom jedle, každý týždeň v synagóge počúvali čítanie a výklad Starého zákona, vystupovali do Jeruzalema, aby slávili pútnické sviatky, ako bola Veľká noc a Turíce, trikrát denne sa modlili známe židovské vyznanie „Počuj, Izrael“. Rovnako aj dnes modlitba pred jedlom a po jedle, účasť na nedeľnej omši každý týždeň a čítanie Svätého písma ostávajú základom na uskutočňovanie vychovávateľského poslania kresťanskej rodiny.

Život rodiny z Nazareta bol celkom sústredený na Boha: Boh bol pre ňu všetkým. Keď ešte Jozef a Mária boli zasnúbení, Jozef sa spoľahol na Boha, keď mu prostredníctvom anjela zjavil, že Máriino tehotenstvo je dielom Ducha Svätého. Už ako zosobášení si Mária a Jozef od svojho syna, ktorého práve našli po niekoľkých dňoch úzkostlivého hľadania, museli vypočuť tieto slová: „Prečo ste ma hľadali? Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?“ (Lk 2, 49). Nerozumeli tomu, ale prijali to a snažili sa nájsť v tom zmysel. Čo sa týka Márie, jej viera sa nezrútila, keď videla svojho syna pribitého na kríž ako zločinca a urážaného autoritami mesta. Kresťanská rodina, ktorej život je vždy obrazom so svetlami i tieňmi, nachádza pokoj a radosť, keď dokáže vidieť Boha, hoci sa jej ho nedarí pochopiť. ■

veci, ale všetci môžeme robiť malé veci s veľkou láskou. ... Nie je to v tom, koľko spravíme, ale koľko lásky vložíme do našej práce ... Bohu nič nie je malé; v momente, keď mu to dávame, sa to stáva nekonečným.“

Stačí byť jednoducho „vnímavý“ a nájsť malé cesty, ako vnášať trocha radosti do života druhých. Napríklad odporúčala rodinám zorganizovať spoločné jedlo alebo nejakú aktivitu, ktorú môže rodina prežiť spolu, písať listy vzdialeným priateľom, priniesť kvet tým, ktorí trpia alebo sú smutní, navštíviť a načúvať osamelým, privítať návštevu, poslúžiť tým, ktorí potrebujú pomoc. „Nemusíte do Kalkaty ísť, môžete ju nájsť všade vo svete. Zostaňte, kde ste, začnite v svojom dome, nájdite tých, čo potrebujú lásku, čo sa cítia nechcení; buďte Božím svetlom a podeľte sa o Božiu lásku s tými, ktorých máte nablízku.“

Matka často rozprávala o chudobe na Západe, nie materiálnej ako na Východe, ale oveľa hlbšej a ťažko riešiteľnej. V Indii mohla utíšiť hlad človeka kúskom chleba, ale bolo veľmi ťažké pomôcť človeku v New Yorku, ktorý túžil byť milovaný a chcený. Toto je „najhoršia choroba“, ale každý z nás môže pomôcť liečiť ju tam, kde sa práve nachádza. Často rozprávala o tom, že na konci svojho života nebudeme súdení podľa toho, koľko titulov, úspechov a bohatstva sme nazhromaždili, ale podľa toho, ako veľmi sme milovali. Kristus sa pozrie na nás a povie: „Čo ste urobili jednému z týchto maličkých, mne ste to urobili.“ (Mt 25, 40) On prebýva uprostred nás, v srdci každého človeka, ktorého stretávame. Prosme sv. Jozefa a presvätú Bohorodičku, aby sme boli schopní ho nájsť, milovať ho a slúžiť mu, ako to robili oni – v každej našej práci, s citlivosťou, štedrosťou a oddanosťou. Takto sa naše rodiny stanú svätými a budú žiť život Svätej rodiny už tu na zemi.

VI ENCUENTRO MUNDIAL DE LAS FAMILIAS
MÉXICO 2009

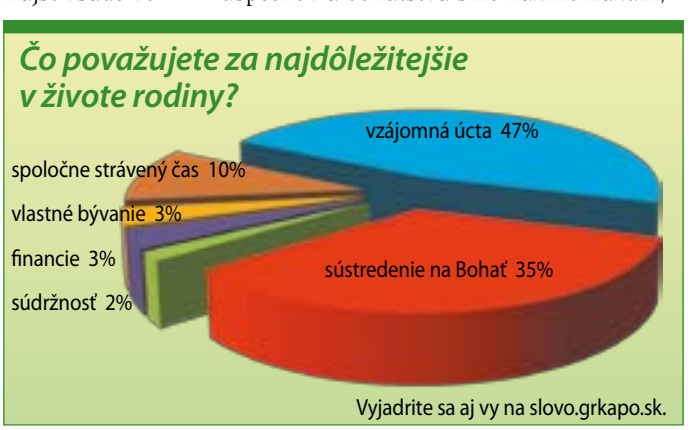

Otázky „na telo“

Učím svoje deti, že svätosť je tá najdôležitejšia vec, ktorú mám v živote dosiahnuť – že najväčším neúspechom je nestať sa svätým a že všetky úspechy v živote sú bez svätosti len márnením času a talentov?

Viem o tom, že sa môžem stať svätým práve skrze naplnenie svojich povinností s oddanosťou a láskou?

Snažím sa v svojej práci ukazovať druhým Božie svetlo a lásku alebo som prepracovaný a unavený a plním svoje povinnosti s nechuťou, nevraživosťou a hnevom? ■

Pán je verný vo svojich prisľúbeniach. Nakláňa ucho k tým, ktorí naňho v úzkosti a pokore srdca volajú.

ilustračná snímka: lh4.ggpht.com

Duchovné dvojičky

Vlaďa

Naše cesty s manželom Radkom sa stávajú rovnakými, ale nie do detailov (ktoré boli v úletoch môjho volania po nadprirodzenosti). Radko sa vždy postavil proti môjmu zmýšľaniu ateisticky, čo ma vôbec netrápilo. Skôr som mu to vždy nejako nadprirodzene potvrdila. To už som sa venovala veštenu z kariet, kávy, čísel, farieb... Keď som niekomu povedala na základe výkladu z kariet o veciach budúcnosti a ony sa vždy stali, tak vtedy na chvíľu veril, že niečo na tom bude. Na toto obdobie schopnosti vidieť budúce veci spomínam ako na prekliatie a odporné chodenie po tajnej tmavej miestnosti väzenia. Vtedy som tomu nerozumela. Mala som z toho chaos a neistotu, ktorej som sa bála. Nevedela som si priznať, z čoho všetko prekliatie vychádza. Vždy som tieto magické činnosti považovala za neškodné a myslela si, že keď človek vie z toho ťažiť to „dobré“, tak mu to len pomôže.

Pomáhalo, ale iba na chvíľu. Potom prišlo zaucho od života. Moje presvedčenia sa zrútili. V depresii som volala po smrti a revala som tam, kde ma nik nevidel. Chcela som sa „vypariť“. To už bolo obdobie, keď nám bývalý satanista rozprával o nádeji v Ježišovi Kristovi. Vždy, keď sme ho stretli (voňal mi vôňou smrti), som trpela nedočkavosťou, kedy sa rozídeme. Vôbec neviem, čo nám rozprával, ale vždy, keď som mala slabú chvíľku, vo mne rezonovalo meno Ježiš. Nevedela som čo s tým.

Veľkým utrpením bolo pre mňa byť vo vlastnej rodine. Nenávidela som ju pre alkohol, ktorý tam vládol pri akejkoľvek príležitosti. Aj v ten zlomový večer, keď nastala zmena v mojom živote, sa odohrávala tragická scéna: môj brat, ktorý je dodnes obeťou alkoholu, vystrájal s nožom v ruke (nie po prvýkrát) a vyhrážal sa, že sa zabije. Nastal boj, matka sa mu snažila zobrať nôž z rúk. Už som ju videla mŕtvu. Hrozná scéna. Strašne som sa bála. Kričala som o pomoc po dvore i po ulici. Nechcem sa zamerať na to, čo sa dialo potom, ale mňa to donútilo znova sa hlbšie pozrieť do reality, ale hlavne definitívne sa zastaviť. Rozprávala som (teraz viem, že) Bohu o tom, že už skutočne neviem čo ďalej. Plno otáznikov v mojej hlave ma nútilo žalovať sa. Kde je spravodlivosť? Vtedy som cítila, že niekde je. Niekde, kde sú dobré rozprávky, kde dobro víťazí nad zlom... O dva dni prišiel Radko a rozprával mi, že keď som tu ja prežívala peklo, on sa stretol s kamarátom, ktorý mu rozprával o Svätom písme, o tom, že to nie je len náboženská alebo poučná kniha, ale kniha písaná Bohom cez človeka. Bola to téma na celý deň. Psychicky mi bolo stále nanič, rozmýšľala som o nejakej psychiatrii. Večer sme sa snažili odbočiť z depresie lysohlávkami (drogami). Ešte viac som si začala uvedomovať peklo, v ktorom žijem. Teraz viem, že vďaka Bohu, ktorý mal všetko pod kontrolou, bolo za krátky čas naše volanie vypočuté a spracované do posledného detailu. Asi dve hodiny sme sa s Radkom rozprávali o Bohu ako o tom, ktorý je. Až na druhý deň sme si uvedomili, že stav z hubičiek nám bol v ten večer vzatý. Cestou domov nás rozprávanie o Bohu pozdvihovalo a privádzalo do nádeje. Začali sme cítiť pevnejšiu pôdu pod nohami. Až keď sme sedeli doma, ešte stále smutní, a listovali sme si v malom Novom zákone, Radko vyslovil nahlas slová „a čo ak Ježiš Kristus...“ A vtedy to prišlo! Naschvál to takto píšem, lebo skutočne to bolo ako Šaulovo obrátenie. Zrazu a efektívne (nechválime sa sebou, ale ďakujeme Bohu, že sme boli v tej chvíli poslušní) sme sa poddali volaniu k pokániu, k totálnej zmene myslenia a smeru cesty, ktorou máme ísť. Viem, že nie každý kresťan svoje obrátenie prežíva emotívne, no boli sme v tom až po uši. Radostní, maličkí, naivní – najšťastnejšie „bábätká“ v Otcovej náruči. Vo svojej mysli sa mi zrodili myšlienky, súvislé vety, ktoré boli vložené samým Bohom – o tom, čo máme robiť, s kým sa máme stretnúť a kam chodiť. Viem, že sme s Radkom prežili skúsenosť, na ktorú sa nezabúda, a k Bohu cítim hlbokú vďačnosť aj za to, že sme vlastne s Radkom duchovné dvojičky a na svoje znovunarodenie spomíname veľmi radi. ■

(dokončenie z minulého čísla)

V uliciach biblických miest

...konajte spravodlivo a hľadajte pravdu (porov. Jer 5, 1).

Možno aj vás zaujali niektoré úzke uličky prímorských a orientálnych miest, ktoré ste navštívili počas dovolenky. Aj ulice izraelských miest boli obyčajne úzke, aby v nich slnko príliš nehrialo.

Väčšina ulíc bola vytvorená holými stenami domov, prerušenými len dverami. Okná neviedli spravidla na ulicu, ale do nádvoria. Len veľké mestá sa mohli pochváliť širokými triedami, ozdobenými stĺpmi alebo podlubiami (arkádovitými podchodmi na prízemí v prednej časti domu), ako napr. Alexandria a Babylon. „Priama ulica“ v Damasku bola široká viac než 3 m a rozdelená stĺpmi na tri časti. Obchodné ulice (bazáre) boli lemované otvorenými obchodmi, pri ktorom určitý druh obchodu bol sústredený do určitých ulíc. Tak čítame o ulici pekárov (Jer 37, 21). V križovatkách ulíc sa stretávali ľudia pri riešení verejných záležitostí. Za starých čias boli ulice miestami dláždené. Jozephus tvrdí, že Šalamún dal vydláždiť cesty vedúce do Jeruzalema čiernymi kameňmi. Herodes Veľký dal vraj vydláždiť hladenými kameňmi ulice v Antiochii.

M. Kipikašová

PONDELOK 11. máj

Hieromučeník Vasiľ Hopko

Čítania: Jn 8, 42 – 51, zač. 32; Sk 12, 12 – 17, zač. 30 (rad.); Lk 12, 32 – 40, zač. 67; Hebr 13, 7 – 16, zač. 334 (Vasiľovi)

Keby bol vašim otcom Boh, milovali by ste ma, ... vašim otcom je diabol. (Jn 8, 42a. 44a)

Miluješ Ježiša, počúvaš a chápeš jeho reč? Ak áno, si Božím synom a neuvidíš smrť naveky. Nechápeš a nepočúvaš Božie slová, neveríš Ježišovi, hľadáš svoju slávu a súdiš? Ak áno, podobáš sa na svojho „otca" – diabla; klamára a vraha! Strašné! Dospej ako svätý František, zriekni sa svojho starého života a vyvoľ si za otca Boha.

Liturgia: Prvá a druhá antifóna z Paschy a tretia každ. s nedeľným refrénom, nedeľný vchod, tropár Prepol. a Vasiľovi, *Sláva*: kondák Vasiľovi, *I teraz*: kondák Prepolovenija. Ostatné z Prepol. a Vasiľovi. Namiesto *Dôstojné Anjel zvestoval* – s. 227, 238, 192 (223, 229, 219)

UTOROK 12. máj

Biskupi Epifanios a Germanos

Čítania: Jn 8, 51 – 59, zač. 33; Sk 12, 25 – 13, 12, zač. 31

Kto zachová moje slovo, neuvidí smrť naveky. (Jn 8, 51b)

Židia „vedeli", že Ježiš je posadnutý zlým duchom a chceli ho kameňovať. Koľko takého poznania je aj v dnešnom svete a koľko zažívame zlých skutkov! Zachovajme sa však nepoškvrnení od tohto zla. Poznávajme Boha a on si nás schová do svojej dlane. Potom budeme môcť hľadieť do jeho tváre a neuvidieť smrť naveky.

Liturgia: Prvá a druhá antifóna z Paschy a tretia každodenná s nedeľným refrénom, nedeľný vchod. Ostatné z Prepolovenija. Namiesto *Dôstojné Anjel zvestoval* – s. 227, 238 (223, 229, 219)

STREDA 13. máj

Zakončenie Prepolovenija. Mučenica Glykéria

Čítania: Jn 6, 5 – 14, zač. 18; Sk 13, 13 – 24, zač. 32

Ježiš vzal chleby, vzdával vďaky, rozdával sediacim a oni sa nasýtili. (porov. Jn 6, 11a. 12a)

Akí sme mnohokrát slabí, chudobní, biedni... Spomeň si však, že niekoľko chlebov požehnaných Ježišom nasýtilo tisíce ľudí. Požehnanie mení podstatu vecí. Božie požehnanie pomôže aj tebe. Ponúkni svoju biedu Bohu v modlitbe. Na sv. liturgii ju duchovne vlož na diskos a do čaše, aby ich Boží Duch so svätými darmi premenil, a aj ty zažiješ radosť z Božieho nasýtenia.

Liturgia: Prvá a druhá antifóna z Paschy a tretia každodenná s nedeľným refrénom, nedeľný vchod. Ostatné z Prepolovenija. Prepustenie s krížom – s. 227, 238 (223, 229)

ŠTVRTOK 14. máj

Mučeník Izidor

Čítania: Jn 9, 39 – 10, 9, zač. 35; Sk 14, 20b – 27, zač. 35

Ja som brána. Kto vojde cezo mňa, bude spasený; bude vchádzať i vychádzať a nájde pastvu. (Jn 10, 9)

Aké je krásne rozdávať lásku, aké je krásne plodiť život... Veľa sa o láske spieva, hovorí, sníva, a tak málo sa žije. Prečo?
Ježiš hovorí o sebe ako o bráne. Najprv človek ako neskrotený kôň musí podriadiť svoj život Kristovi – vstupovať pekne cez bránu, až potom môže rásť v láske, ktorej všetci rozumejú.

Liturgia: Prvá a druhá antifóna z Paschy a tretia každodenná s nedeľným refrénom, nedeľný vchod. Tropár nedeľný 4. hlasu, *Sláva*: kondák o Samaritánke, *I teraz:* kondák Paschy, ostatné z Nedele o Samar. (bez Prepol.) – s. 227, 228, 239 (223, 187, 230, 225, 219)

PIATOK 15. máj

Prepodobný Pachómios Veľký

Čítania: Jn 10, 17 – 28a, zač. 37; Sk 15, 5 – 34, zač. 36

Otec ma preto miluje, že ja dávam svoj život, a zasa si ho vezmem. (Jn 10, 17)

Ježiša Otec miluje, lebo dáva život. Akí sme aj my šťastní, keď obdarujeme. Ako ťažko sa však dáva, ako často „hrabeme" k sebe! To preto, že nikto nemôže dať to, čo nemá. „Moje ovce počúvajú môj hlas, ja ich poznám a ony idú za mnou." Najprv potrebujem Bohu veriť a počúvať ho, potom mu dovoliť objať ma a presýtiť ma láskou. A potom bohatý na lásku môžem dávať.

Liturgia: Menlivé časti ako 14. mája. Zdržanlivosť od mäsa.

SOBOTA 16. máj

Prepodobný Teodor Posvätený

Čítania: Jn 10, 27 – 38, zač. 38; Sk 15, 35 – 41, zač. 37

Ja a Otec sme jedno. (Jn 10, 30)

Mnohokrát Ježiš hovorí o Otcovi. Z plnosti srdca hovoria ústa. Ježiš bol plný Otca, Lásky, Života, preto sám Otec „pretekal" cez jeho slová, skutky. Čoho som plný ja? Čím preteká moje srdce? Zamysli sa nad sebou a nahliadni v tichu do svojho srdca. To, čo sa u teba deje navonok, to, čo ostatní môžu vidieť, je pretekanie tvojho srdca.

Liturgia: Menlivé časti ako 14. mája.

NEDEĽA 17. máj

Nedeľa o slepom. Apoštol Andronik

Čítania: Jn 9, 1 – 38, zač. 34; Sk 16, 16 – 34, zač. 38

Choď, umy sa. (Jn 9, 7a)

Príbeh uzdravenia slepého z evanjelia je plný ľudskej nedokonalosti a hriechu. I v dnešnom svete je veľa zlého. No do tejto biedy svieti tiché, krásne Božie svetlo – uzdravenie slepého od narodenia. Blažení čistého srdca, lebo iba oni uvidia Boha. Ak ho nevidím, potrebujem uzdravenie ako slepec z evanjelia. Všetci potrebujeme čisté a úprimné srdce, veď iba ním možno vidieť v marazme sveta Božie diela.
Ježiš nevidel človeka plytkým pohľadom súdu, ale pohľadom lásky, s akým hľadí vždy. On neprišiel súdiť, ale konať Božie skutky – milovať a uzdraviť. Mieša prach zeme so slinou – s tým, čo vychádza z Božích úst. Aj od nás žiada, aby sme svoje ľudské schopnosti miešali s Božím žehnaním. „Choď a umy sa!" Pre slepého to bola veľmi náročná úloha. Sám, špinavý a stále slepý ide. Možno vysmievaný, možno padajúc, možno prosiac o pomoc iných. Aj pre svoju poslušnosť si zaslúžil uzdravenie a mohol hľadieť do Ježišovej tváre. Ak na mňa Boh položí svoju ruku, žiada, aby som chodil s Bohom a hľadal čistotu svojho srdca. Spomeň si na pokoru slepca. Nežiadaj zázrak hneď, ale buď poslušný Bohu, a raz ho budeš iste vidieť z tváre do tváre.

Liturgia: Hlas piaty. Evanj. na utierni ôsme. Prvá a druhá antifóna z Paschy a tretia každ. s nedeľným refrénom, nedeľný vchod. Tropár 5. hlasu, *Sláva*: kondák z Nedele o slepom, *I teraz*: kondák Paschy, ostatné z Ned. o slepom – s. 227, 241 (223, 187, 231, 225, 219)

Oskara Schindlera mnohí vykresľujú ako cynika, gamblera, alkoholika, sukničkára, podvodníka či predstaviteľa nacistického Nemecka... Pre iných je symbolom odporu režimu.

Vstup do koncentračného tábota v Auschwitz-Birkenau Snímka: lh6.ggpht.com

Objavili Schindlerov zoznam

Juraj GRADOŠ

V Austrálii objavili zoznam Židov, ktorých počas druhej svetovej vojny zachránil Oskar Schindler. Na stroji napísaný dokument s 801 menami, na základe ktorého vznikol román ***Schindlerov zoznam*** a v roku 1993 rovnomenný oscarový film, sa nachádzal v Štátnej knižnici Nového Južného Walesu so sídlom v Sydney.

Našli ho v škatuliach s rukopismi austrálskeho spisovateľa Thomasa Keneallyho, ktorý Schindlerov čin opísal v spomínanom diele. „Trinásťstranový dokument ležal medzi poznámkami a nemeckými novinami," uviedla kurátorka knižnice Olwen Prykeová. „Tento zoznam bol narýchlo napísaný 18. apríla 1945, počas posledných dní druhej svetovej vojny a zachránil 801 ľudí pred plynovými komorami," povedala.

Spisovateľ získal historický dokument v roku 1980. Daroval mu ho jeden zo zachránených Židov Leopold Pfefferberg, ktorý ho presviedčal, aby hrdinský čin zverejnil. Olwen Prykeová dodala, že neexistoval len jeden zoznam. Schindler údajne napísal niekoľko zoznamov, aby nacistické úrady jeho zamestnancov neposlali do koncentračných táborov.

Oskara Schindlera mnohí vykresľujú ako cynika, gamblera, alkoholika, sukničkára, podvodníka či predstaviteľa nacistického Nemecka, ktorý svojím konaním podporil myšlienku novodobého otrokárstva. Pre iných je symbolom odporu režimu choromyseľného manipulátora, hrdinom, ktorý dokázal nevšedným spôsobom zachrániť životy tým, ktorých by inak čakal plyn.

Oskar Schindler sa narodil 28. apríla 1908 v meste Svitavy v Rakúsko-Uhorsku. So židovskou komunitou prišiel do kontaktu ešte ako dieťa, keď dom Schindlerovcov susedil s domom tamojšieho rabína. Jeho synovia sa stali Oskarovými najlepšími kamarátmi. Schindlerovci patrili k najváženejším rodinám v meste, ale v dôsledku ekonomickej krízy v 30. rokoch zbankrotovali. Nezamestnaný Schindler, ako mnoho iných, sa stal členom nacistickej strany. Bol aj pri tom, keď nemecké jednotky SS vtrhli do Poľska. Možno to bolo preto, že už vtedy videl finančný zisk, ktorý so sebou prináša každá vojna, a možno si to vôbec neuvedomoval. V každom prípade sa ale veľmi rýchlo dostal do spoločnosti šéfov gestapa. Najala si ho aj nemecká tajná služba, pre ktorú mal zhromažďovať materiály o Poliakoch. Získal tak výborné kontakty, ktoré neraz využil vo svojej kariére. Československo a svoju manželku Emíliu neskôr opustil a presťahoval sa do Krakova. Schindler mal v rukách obrovskú moc. Po čase sa postavil na čelo nemeckej fabriky na výrobu emailového tovaru neďaleko židovského geta, kde v princípe zamestnával Židov. V tom čase boli najlacnejšou pracovnou silou. Postupne, ako nacisti začali verejne terorizovať Židov a každého, kto nespĺňal ich požiadavky, Schindler pochopil situáciu. K Židom začal pristupovať ináč ako iba k lacnej pracovnej sile. Zrazu to boli pre neho aj matky, otcovia a deti. Rozhodol sa zachrániť ich. Vďaka vysokým úplatkom a konexiám sa mu podarilo svojich zamestnancov uchrániť pred okamžitou, možno rýchlou, ale krutou a potupnou smrťou.

Do jeho továrne neďaleko Plašova mali nacistické jednotky vstup povolený, ale nie každého vpustili dovnútra. Dostal sa tam iba ten, kto mal osobné povolenie od Schindlera. V jeho továrni boli robotníci o polovicu menej hladní ako v iných pracovných táboroch. Zatiaľ čo tam ich denný príjem kalórií nepresiahol deväťsto, u Schindlera to bolo dvetisíc. Keď nevedel zaobstarať potraviny pre svojich zamestnancov ináč, kupoval ich za veľké peniaze na čiernom trhu. Starých ľudí, ktorí by inak išli na smrť, registroval ako mladíkov a deti ako dospelých. Právnikov, lekárov a umelcov uvádzal ako mechanikov alebo obrábačov kovov len preto, aby ich zachránil. Nikoho tam nebili, nevraždili. V tom čase Židia denne zomierali v pracovných táboroch v Treblinke či Osvienčime. ■

PONDELOK 18. máj

Mučeník Teodot

Čítania: Jn 11, 47 – 57, zač. 40; Sk 17, 1 – 15, zač. 39

... je pre vás lepšie, ak zomrie jeden človek za ľud, a nezahynie celý národ. (Jn 11, 50b)

Túto pravdivú vetu vyriekol ten, ktorý neváhal obetovať Ježiša. Počul som o prípade, keď ktosi zabíjal svätým predmetom. Dajme si aj my pozor na to, aby sme nekonali neprávosť, a pritom si mysleli, že slúžime Bohu. Ak naše skutky nevychádzajú z Božej lásky, môžeme sa postaviť proti Bohu. Iba ten, kto miluje, je ozajstný Boží služobník.

Liturgia: Menlivé časti ako v nedeľu 17. mája.

UTOROK 19. máj

Hieromučeník Patrik

Čítania: Jn 12, 19 – 36a, zač. 42; Sk 17, 19 – 28a, zač. 40b

A ja, až budem vyzdvihnutý od zeme, všetkých pritiahnem k sebe. (Jn 12, 32)

Celý svet ide za Ježišom. No nie zadarmo, veď si naše duše získal svojou obdivuhodnou a bolestnou láskou. Chceš byť obľúbený, milovaný a slávny... Iba podľa miery obety láske si získaš veľkosť. Závidíš úspech kazateľom, svätcom? Záviď im aj obetu, modlitbu na kolenách, pôst, odumieranie sebe samým.

Liturgia: Menlivé časti ako v nedeľu 17. mája.

STREDA 20. máj

Zakončenie Paschy. Mučeník Tallelaios

Čítania: Jn 12, 36 – 47, zač. 43; Sk 18, 22 – 28, zač. 41

Dokiaľ máte svetlo, verte v svetlo. (Jn 12, 36a)

Na svätej spovedi: „Otče, Boh sa mi vzďaľuje, necítim potrebu chodiť do chrámu a modliť sa." Odpoveď: „Buďte úprimná, možno je za tým nejaký ťažký hriech." Kajúcnica: „Máte pravdu."
Pozor! Za tým, že nevidím Boha, že ho nevnímam a je mi vzdialený, je často zatvrdnutie môjho srdca. „Dokiaľ máte svetlo, verte v svetlo," povedal Ježiš a vzdialil sa.

Liturgia: Menlivé časti ako v nedeľu 17. mája. Prokimen, aleluja a pričasten z Nedele Paschy ako 12. apríla – s. 227, 241, 229 (223, 187, 231, 225)

ŠTVRTOK 21. máj

Pánovo nanebovstúpenie. Apoštolom rovní Konštantín a Helena

Čítania: Lk 24, 36 – 53, zač. 114; Sk 1, 1 – 12, zač. 1

Ale keď zostúpi na vás Svätý Duch, dostanete silu a budete mi svedkami v Jeruzaleme i v celej Judei aj v Samárii a až po samý kraj zeme. (Sk 1, 8)

V jednej scéne filmu Páter Pio sa pýta pokušiteľ: „Chceš povedať, že už od detstva si mal zázračnú moc?" Páter Pio: „Nikdy som nemal zázračnú moc, bol som iba svedkom zázrakov Pána." Apoštoli po všetkých tých zázrakoch ešte stále nemôžu uveriť. Bol to on, kto im opäť otvoril myseľ a dal silu byť svedkami toho, čo videli, čo počuli, čoho sa vlastnými rukami dotýkali. Boh odo mňa očakáva, aby som bol jeho svedkom.

Liturgia: Menlivé časti z Nanebovstúpenia. Myrovanie. Prikázaný sviatok – s. 243 (231)

PIATOK 22. máj

Mučeník Bazilisk

Čítania: Jn 14, 1 – 11a, zač. 47; Sk 19, 1 – 8, zač. 42

Ja som v Otcovi a Otec vo mne. (Jn 14,11b)

Manželia, ktorí žijú v zhode, sa začínajú na seba podobať. Spomínam si, ako sa istá dievčina začala podobať na vyobrazenie Panny Márie, ktorú uctievala. Aké je krásne žiť v zhode s milovaným. Istota lásky, podpora, zblíženie... Ježiš žije intímne a životodarné zjednotenie sa s Otcom, ktoré je ako pravá láska plodné, do svojej lásky vťahuje všetkých nás.

Liturgia: Prvá a druhá antifóna zo sviatku Nanebovstúpenia. Tretia antifóna a vchod každodenný s refrénom sviatku. Ostatné zo sviatku Nanebovstúpenia. Zdržanlivosť od mäsa – s. 243 (231)

SOBOTA 23. máj

Prepodobný vyznávač Michal

Čítania: Jn 14, 10b – 21, zač. 48; Sk 20, 7 – 12, zač. 43

A ja poprosím Otca a on vám dá iného Tešiteľa. (Jn 14, 16a)

Všetko, čo majú rodičia, patrí deťom, celé ich srdce. Najsvätejšia Trojica nás nežne vťahuje do svojho najvnútornejšieho stredu. Kto v Ježiša verí, dodržiava jeho prikázania a miluje ho, už nie je dieťaťom odhodeným na ulicu sveta, ale dieťaťom žijúcim v objatí Trojice. A nielenže koná veľké skutky, ale žije v najintímnejšom zjednotení s večnou Láskou.

Liturgia: Menlivé časti ako 22. mája.

NEDEĽA 24. máj

Nedeľa Svätých otcov Prvého nicejského snemu. Prepodobný Simeon

Čítania: Jn 17, 1 – 13, zač. 56; Sk 20, 16 – 18a. 28 – 36, zač. 44

Už nie som vo svete, ale oni sú vo svete a ja idem k tebe. Svätý Otče, zachovaj ich vo svojom mene, ktoré si ty dal mne, aby boli jedno ako my. (Jn 17, 11)

Som Bohu veľmi vďačný za dar lásky v rodine. Aké je nádherné žiť v láske. Pravdivo milovať človeka svojho života a rozšíriť svoju lásku aj na deti. Ako len trpí dieťa, keď urobí niečo zlé, a ako sa len teší, keď sa zmieri, v modlitbe odprosí, pobozká a objíme. Ježiš je zjednotený v láske s Otcom, ktorý svoju lásku rozšíril aj na nás. Stali sme sa jeho deťmi. Ježiš nás pozná, namáha sa pre nás, modlí sa za nás, myslí na nás, obetuje sa... Ako len trpí pre naše hriechy, ktoré sa ako tŕne zabodávajú do jeho najsvätejšieho srdca. A ako trpí svätá a nežná Božia Matka, ukazujú sochy, ktoré plačú. A plačú krvou. Pre naše hriechy. Aj pre moje a tvoje, milý brat, sestra.
Bože, daj nám ducha pokánia a silu zachovávať tvoje slovo. Prosíme o to, aby sme prijali a stále viac spoznávali teba, nášho Boha. Aby sme boli jedno s tebou, drahý Otec, aj s tebou, drahá Matka.

Liturgia: Hlas šiesty. Evanj. na utierni desiate. Predobr. antifóny a blaženstvá. Tropár hlasu, Nanebovstúpenia a otcom, *Sláva:* kondák otcom, *I teraz*: kondák Nanebovstúpenia, ostatné z Nedele otcov. Zvelebuj a 9. irmos z Nanebovst. – s. 246 (188, 233, 234)

Ľuboš Kohút

Pavol hlása Krista v Európe

Jeremy

Snímka: lh6.ggpht.com

Ikona svätej Lýdie

Pavol so Sílasom prišli znova do Derbe a Lystry. Bol tam istý učeník menom Timotej, syn veriacej Židovky, ale jeho otec bol Grék. Bratia v Lystre a v Ikóniu mu vydali svedectvo. Pavol chcel, aby šiel s ním, a kvôli Židom, čo tam bývali, ho vzal a obrezal, lebo všetci vedeli, že jeho otec bol Grék. Ako chodili po mestách, odovzdávali im učenie, ktoré vyhlásili apoštoli a starší v Jeruzaleme, aby ho zachovávali.

Prešli cez Frýgiu a galatský kraj, lebo Svätý Duch im bránil hlásať slovo v Ázii. Keď došli k Mýzii, pokúšali sa dostať do Bitýnie, ale Ježišov Duch im to nedovolil. Obišli teda Mýziu a zišli do Troady.

V noci, keď konečne usnuli, mal Pavol videnie. Stál pred ním akýsi muž. Podľa odevu to bol Macedónčan a prosil ho: „Prejdi do Macedónska a pomôž nám!“

Ráno, keď Pavol vstal, spomenul si na tento sen. Rozhodol sa spolu so svojimi spoločníkmi odísť do Macedónska v presvedčení, že ich Boh volá hlásať tam evanjelium. Preplavili sa teda do Samotrácie.

Nakoniec došli do Filíp, prvého mesta tej časti Macedónska. Po niekoľkých dňoch vyšli v sobotu za bránu k rieke.

„Myslíš, že tu niekoho nájdeme?“ spýtal sa Sílas Pavla.

„Dúfam, že áno,“ odpovedal Pavol. „Je sobota a toto je miesto stvorené na modlitbu.“

„Tam je niekoľko žien,“ zapojil sa do rozhovoru Timotej.

„Nech je Pán s vami,“ oslovil ženy Pavol.

„Aj s vami,“ zaznelo z úst žien. „Odkiaľ ste? Sadnite si. Vidno, že nie ste z Filíp.“

A Pavol im zvestoval Krista. Počúvala aj istá žena menom Lýdia, predavačka purpuru z Tyatiry, ktorá si ctila Boha. Pán jej otvoril srdce, aby pozorne sledovala, čo Pavol hovorí. Nakoniec sa dala so svojím domom pokrstiť.

„Ak si myslíte, že som verná Pánovi, poďte do môjho domu a zostaňte.“

A prinútila ich zostať u nej doma.

Na ďalšiu sobotu sa išli zasa modliť. Na ceste stretli akúsi dievčinu, ktorá mala veštecké ducha a veštením prinášala svojim pánom veľký zisk. Všimla si Pavla a stále chodila za ním. Nemohli nájsť pokojné miesto na modlitbu. Dievča kričalo: „Títo ľudia sú služobníkmi Boha, Najvyššieho, a zvestujú vám cestu spásy.“

Toto sa opakovalo mnoho dní. Pavla to nahnevalo, obrátil sa a povedal duchu: „V mene Ježiša Krista ti rozkazujem, aby si z nej vyšiel!“

Dievča spadlo na zem, začalo sa krútiť a zvíjať. Z jej úst vychádzali nezrozumiteľné slová. Tento jej stav trval skoro hodinu. Zrazu sa všetko skončilo.

Medzitým k nim pribehli páni tohto dievčaťa a všetko pozorovali.

„Čo si nám to urobil?“ kričali. „Kto ti dovolil nás takto ožobráčiť?“

„Ja som ju iba uzdravil,“ bránil sa Pavol.

„Ale teraz je nám nanič. Doteraz nám zarábala peniaze, a čo teraz?“

V hneve ho schytili a zavliekli spolu so Sílasom a Timotejom na námestie pred vrchnosti. Predviedli ich pred úradníkov a povedali: „Títo ľudia búria naše mesto. Sú to Židia a šíria zvyky, ktoré my ako Rimania nesmieme ani prijímať, ani zachovávať.“

Úradníci im postŕhali šaty, rozkázali ich zbičovať a vrhli ich do väzenia.

O polnoci sa Pavol a Sílas modlili, spievali Bohu chválospevy a väzni ich počúvali. Zrazu nastalo veľké zemetrasenie, až sa pohli základy žalára. Hneď sa otvorili všetky dvere a všetkým sa uvoľnili putá. Keď sa strážca väzenia prebudil a videl dvere väzenia otvorené, vytasil meč a chcel sa zabiť, lebo si myslel, že väzni ušli. Ale Pavol skríkol veľkým hlasom: „Neubližuj si, lebo sme tu všetci!“

„Dajte mi svetlo!“ zvolal strážca a vbehol dnu. Keď ich zbadal, ako pokojne sedia napriek tomu, že okovy už nemali, s chvením padol pred Pavla a Sílasa, vyviedol ich von a vravel: „Páni, čo mám robiť, aby som bol spasený?“

„Ver v Pána Ježiša a budeš spasený ty aj tvoj dom,“ znela odpoveď. ■

Malé rozjímanie pri okne

Všeličo vojde dovnútra cez otvorené okno. Slnečný lúč i dažďová kvapka, čerstvý ranný vánok i zápach z najbližšieho kanála, pestrofarebný motýľ aj nevítaný pavúk.

A predsa potrebujeme okná.

Je úžasné, že ich môžeme otvárať (aj za cenu nevítaných hostí), aby sme nastavili tvár slnku, radostne a zhlboka sa nadýchli, a vstúpili do krásy.

Dada Kolesárová

Videli, počuli, a neuverili

V predchádzajúcich úryvkoch kázní Jána Zlatoústeho na oslavu Pavla sme mohli sledovať príklady starozákonných postáv, ktoré Zlatoústy uvádza na porovnanie s Pavlom. V nasledujúcich riadkoch spomína niekoľko konkrétnych príkladov z jeho doby, kde Boh viditeľným spôsobom prejavil svoju moc. Spomína cisára Juliána, známeho pod menom Odpadlík (Apostata), ktorý sa horlivo usiloval o znovunastolenie pohanstva a kresťanov posmešne nazýval Galilejčanmi. V jeho očiach to boli ľudia bez formácie a kultúry. Mnohé pohanské chrámy obnovoval s veľkým zápalom. Pri príležitosti sviatku boha Apolóna sa vybral peši ako zbožný pútnik do Dafné v domnienke, že ho tam budú očakávať nadšené masy ľudu. Na veľké prekvapenie ho tam čakal len jeden starý pohanský kňaz, ktorý v rukách držal hus, ktorú priniesol na obetu. Pohanstvo stratilo svoju silu. A to aj vďaka horlivému pôsobeniu apoštola Pavla.

Koľkokrát Židia počuli hlas z neba, a neuverili! Koľko znamení videli v Novom i Starom Zákone, ale nestali sa lepšími! Naopak, v Starom zákone po tom, čo videli nespočetné divy, zhotovili si teľa. Neviestka z Jericha však nič podobné nevidela, a predsa prejavila obdivuhodnú vieru pred vyzvedačmi. Aj v zasľúbenej zemi ostávali naďalej tvrdší než skaly, hoci videli znamenia. Lenže len čo obyvatelia Ninive uvideli Jonáša, uverili a konali pokánie, čím odvrátili Boží hnev. V Novom zákone, v čase príchodu Mesiáša, lotor, čo bol s ním ukrižovaný, vyznal vieru v neho, ale oni, napriek tomu, že videli, ako kriesi mŕtvych, spútali ho a ukrižovali.

A čo mám povedať o našich časoch? Oheň, čo vyšľahol zo základov jeruzalemského chrámu, nezasiahol azda staviteľov, čím ich zastavil pred vtedajším nespravodlivým zámerom? A či nebolo tak, že sa ani napriek tomu nezmenili a neodstúpili od svojho úmyslu? Išlo o pokrytecký zámer cisára Juliána Apostatu. Aby znemožnil kresťanov, pokrytecky sa ponúkol Židom obnoviť jeruzalemský chrám. Tým chcel vyvrátiť Ježišove prorocké slová o tom, že tam neostane kameň na kameni (Mt 24, 2). Ale strašné zemetrasenie a oheň, čo vyšľahol z ruín chrámu, ho prinútili odstúpiť od tohto zámeru. Koľkože tu bolo ďalších znamení, a predsa im to nijako neprospelo!

Tak napríklad blesk, čo udrel do strechy Apolónovho (mytologický boh) chrámu ako odpoveď samého démona, aby donútil vtedajšieho cisára preniesť telo v blízkosti ležiaceho mučeníka. Vravel totiž, že nemôže veštiť, kým bude vedľa neho hrob mučeníka, čo sa nachádzal v tesnej blízkosti. Neskôr strýko spomínaného cisára, ktorý znesvätil posvätné nádoby, zomrel rozožratý červami. Podobne aj správca cisárskej väznice pre iný zločin spáchaný proti Cirkvi zomrel od prasknutia žalúdka. Naše pramene, čo prúdom svojej vody prevyšovali rieky, znenazdajky zmizli a vyschli, čo sa predtým nikdy nestalo, ale stalo sa tak až vtedy, keď cisár poškvrnil krajinu obeťami a krviprelievaním. A čo mám ešte povedať o hlade, čo za vlády toho istého cisára nastal v mestách po celej zemi? O smrti cisára v perzskej krajine, o tom, ako sa pomiatol pred smrťou, o vojsku, ktoré sa ocitlo uprostred barbarov sťa v nejakej sieti vo vodách a o jeho podivnom a neobyčajnom návrate späť? Keď zlomyseľný cisár zahynul žalostným spôsobom a vládu po ňom prevzal iný, ktorý bol nábožný, vtedy všetky nešťastia pominuli a vojaci, čo padli do siete a nebolo pre nich východu, vyslobodení Božou pravicou, bezpečne sa napokon vrátili domov. (Cisár Julián Apostata zomrel 27. júna 363 po jednej zrážke, v ktorej bol zranený. Odniesli ho do stanu, kde v prítomnosti zopár priateľov vykrvácal.)

Koho by toto všetko nepriviedlo k nábožnosti? Veď či súčasné veci nie sú oveľa obdivuhodnejšie než tie prvé? Nie je to tak, že ohlasovanie kríža zhromažďuje celú zem? Prečo sa káže o hanebnej smrti, a predsa sa všetci zbiehajú? Vari nebolo ukrižovaných ľudí na tisíce? Či neviseli s Kristom na kríži aj dvaja lotri? Bolo tu azda málo múdrych, málo silných? Čie meno malo kedykoľvek predtým takú silu? Ale načo tu hovorím o múdrych a silných. Málo bolo znamenitých panovníkov? A kto z nich za taký krátky čas ovládol celú zem? Nevrav mi tu o rozličných a mnohorakých sektách. Všetky ohlasujú jedného a toho istého Krista, a hoci aj nesprávnym spôsobom, všetci sa klaňajú tomu, ktorý bol ukrižovaný v Palestíne za vlády Poncia Piláta. Či toto všetko nie je oveľa jasnejším znakom jeho moci než onen hlas, čo zaznel z neba? Prečo ani jeden kráľ nedosiahol také víťazstvo ako on, a to pri nespočetných prekážkach? Veď tu bojovali králi, mocnári sa chytali zbrane a povstávali celé národy. A predsa to, čo je naše, nebolo premožené, no stalo sa ešte viac slávnym. ■

preložil a spracoval Marko Durlák

Založenie Konštantínopola

Na 11. mája pripadá okrem iného sviatok Založenia Konštantínopola. Možno si prekvapene hovoríme, prečo oslavujeme založenie nejakého mesta ako cirkevný sviatok. Keď si však uvedomíme základné fakty, ktoré s tým súvisia, ľahko to pochopíme.

Cirkev bola takmer tristo rokov kruto prenasledovaná. A zrazu sa stalo niečo, o čom mohli celé generácie nanajvýš snívať: samotný cisár sa stal kresťanom. Následne v roku 313 vydal edikt, ktorým daroval kresťanom náboženskú slobodu a postupne vydával v prospech kresťanstva ďalšie uznesenia.

V túžbe posilniť kresťanský charakter štátu sa svätý Konštantín Veľký rozhodol vybudovať nové hlavné mesto. Vyhliadol si mestečko pri prielive Bospor, ktoré sa volalo Byzantion. Kedysi v ňom ohlasoval evanjelium svätý apoštol Andrej. Toto maličké mestečko prebudoval na najmodernejšie a najväčšie mesto vtedajšieho sveta. Samozrejme, s množstvom kresťanských chrámov. Jeho výstavbu ukončil 11. mája 330 a pomenoval ho Nový Rím. Po jeho smrti dostalo názov Konštantínopol.

Vďaka tomu sa Rímska ríša, hoci len jej východná polovica, udržala pri existencii ďalších vyše tisíc rokov, až do roku 1453, keď ju dobyli Turci a Konštantínopol premenovali na Istanbul. Bolo tu však aj čosi oveľa dôležitejšie: Konštantínopol sa stal významným cirkevným strediskom a miestom formovania byzantského obradu. Bez neho by náš byzantský obrad zaiste vôbec neexistoval. A nebolo by ani svätých Cyrila a Metoda. Celkom inak by vyzerali nielen naše dejiny, ale aj dejiny celej Cirkvi a celého sveta.

Marcel Gajdoš

Ikona alkoholikov?

Marcel GAJDOŠ

Jedným z vážnych problémov Slovenska je alkoholizmus. Alkoholik spôsobuje veľké ťažkosti nielen sebe, ale aj svojmu okoliu, ba dokonca celej spoločnosti. Človek v alkoholickom opojení je schopný povedať a urobiť veci, na ktoré by v triezvosti ani nepomyslel.

Ako sa môžeme z alkoholizmu vyliečiť alebo ako môžeme niekomu inému pomôcť zbaviť sa ho? Nemám teraz na mysli lieky a sanatóriá, ale niečo z duchovnej oblasti. Odpoveďou je ikona presvätej Bohorodičky, ktorá sa nazýva ***Nevyčerpateľná čaša***, po cirkevnoslovansky ***Neupivájemaja čáša***. Viaže sa k nej príbeh, ktorého aktérom bol istý Štefan, žijúci neďaleko Moskvy.

Štefan bol vojakom vo výslužbe, ktorý upadol do alkoholizmu. Opilstvo ho premohlo natoľko, že nielen prepil svoj majetok, ale pre pitie mu ochrnulo svalstvo na nohách. Napriek tomu pil ďalej. V roku 1878 sa mu zjavil akýsi starec – neskôr sa ukázalo, že to bol prepodobný Barlaam – a prikázal mu, aby išiel do monastiera, čo stojí v meste Serpuchov, a dal tam sláviť moleben pred ikonou s názvom ***Nevyčerpateľná čaša***. Keďže Štefan nemal peniaze a neposlúchali ho nohy, nemal odvahu vydať sa na cestu. Svätý starec sa mu však zjavil aj po druhý a potom hrozivo po tretí raz. Vojak vo výslužbe sa teda štvornožky vydal do monastiera.

Keď dorazil na miesto, porozprával mníchom o svojich videniach a poprosil ich o odslúženie molebena. Nik v monastieri však ikonu s takýmto názvom nepoznal. Vtedy si pomysleli: „Nemôže ísť o ikonu, ktorá visí pri vchode z chrámu do sakristie?“ A skutočne, na jej druhej strane zbadali nápis ***Nevyčerpateľná čaša***. Zo Serpuchova sa uvedený kresťan vrátil domov úplne zdravý.

Zvesť o tom sa rýchlo rozšírila. Tí, ktorých ovládala vášeň opilstva, ako aj ich príbuzní a blízki, sa ponáhľali pozdvihnúť svoje modlitby za uzdravenie z choroby alkoholizmu k Božej Matke, ba mnohí prichádzali, aby Vládkyni za jej veľké milosrdenstvo poďakovali.

Nevyčerpateľná čaša je z ikonografického hľadiska ***Oranta***, teda Bohorodička s pozdvihnutými rukami, pred ktorou je zobrazený Kristus, ibaže ten stojí ako Dieťa v čaši. Čaša so žehnajúcim Božím Dieťaťom je čaša prijímania, čaša Eucharistie. Je skutočne nevyčerpateľná, lebo jej Baránok „sa ustavične požíva, ale nikdy ho neubúda“.

Ak teda túžime získať pre seba alebo pre niekoho spomedzi svojich blízkych uzdravenie z alkoholizmu a jeho dôsledkov, máme vynikajúcu možnosť obrátiť sa v modlitbe k Bohorodičke pred jej ikonou s názvom ***Nevyčerpateľná čaša***. Môžeme sa pred ňou modliť takmer čokoľvek, ale zaiste najlepší by bol akatist na jej počesť. Ak Boh dá, v priebehu niekoľkých týždňov sa jeho slovenský preklad dostane na pulty našich cirkevných kníhkupectiev, a to spolu s Akatistom k ikone Matky ustavičnej pomoci. Túto možnosť by sme určite nemali prejsť bez povšimnutia. ■

KNIHA:

PŘEDOBRAZY KRISTA VE STARÉM ZÁKONĚ

Štúdium Božieho slova v sebe skrýva jednu zákernosť; ide o to, že často po tom, čo spoznáme historické i jazykové fakty, zabúdame na to, že cieľom akéhokoľvek biblického poznania má byť zmena nášho života, vzťahov k iným i k sebe. Už po prvom čítaní je jasné, že autor knihy Tomáš Petráček s touto skutočnosťou ráta a na každom kroku upozorňuje na presah do reálneho života. Prekvapením je, že medzi predobrazy Krista v Starej zmluve radí okrem známych prototypov Adama, Ábela, Abraháma, Melchizedecha, Jozefa či Mojžiša aj také osobnosti ako Samson, Tobiáš, Jefteho dcéra, Levitova žena a ďalšie iné ženy (!). Petráčkovo prečítanie Biblie je nielen inšpirujúce, ale zároveň prístupné každému bez rozdielu. Ale tak je to v prípade všetkých kníh z karmelitánskej edície Biblistika.

Valéria Juríčková

FILM:

CHANGELING – VÝMENA

Ak máte radi skutočné príbehy, určite si nenechajte ujsť nový film Changeling (Výmena). Nielen, že poukazuje na skutočnú a neuveriteľnú absurditu, ale vykresľuje aj vnútorné pocity rodiča, ktorého dieťa sčista-jasna zmizne. Slobodnej matke v jeden deň nečakane a za nevysvetliteľných udalostí zmizne z vlastného domu 8-ročný syn. Polícia ho síce nájde, no matka ho nespoznáva ani po telesnej stránke, ani podľa správania. Je to skutočne jej syn alebo sa dejú ešte iné veci v pozadí? V hlavnej úlohe vystupuje Angelina Jolie, ktorá sa snažila dať všetko svoje herecké umenie do reálneho stvárnenia utrápenej matky. Zároveň však treba priznať, že túto postavu by vedeli stvárniť iné herečky ešte lepšie. Film je nakrútený podľa skutočnej udalosti.

Lukáš Petruš

HUDBA:

SEVENT DAY SLUMBER – TAKE EVERYTHING

Minule sme si predstavili staršie CD Finally Awake (Nakoniec prebudený) vynikajúcej rockovej gospelovej skupiny Seventh Day Slumber (Siedmy deň spánku). Dnes si predstavíme ich nové CD Take Everything (Vezmi si všetko), ktoré nesklamalo očakávania. Obsahuje nielen rýchle rockové skladby, ale aj pomalé melodické rockové balady. Líder skupiny Josepf Rojas (bývalý narkoman) však v rámci písania textov nezabudol na osobné svedectvo a skúsenosť s Bohom, ktoré preniesol do textov a melódií niekoľkých piesní v podobe pomalých, no chytľavých rockových chvál. Piesne vynikajú hudobným prejavom, vynikajúcou gitarovou technikou a samozrejme neopakovateľným a nezameniteľným hlasom speváka a lídra Josepha Rojasa.

Lukáš Petruš

TV LUX – DOMA JE DOMA

11.05. (pondelok) 07.00 Svätá omša P 07.35 Návratka P 07.45 Ranná káva P 08.30 Deň, keď slnko tancovalo 09.00 Doma na dôchodku 10.00 Správy 10.20 Poltón magazín 10.46 Rehoľná abeceda 11.00 Luxáreň 11.30 Retro blok 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná 12.30 Generálna audiencia 13.55 Poézia – Janko Kráľ: Zažíhaj svetlá 14.15 Ranná káva 15.00 UPéČé live 16.00 Dejiny kresťanstva 16.35 Apoštolská cesta Sv. Otca Benedikta XVI. vo Svätej zemi P 17.45 Doma špeciál P 18.40 Starý zákon (19) 7 19.05 Božie deti 19.32 Vlastná cesta 20.00 Správy 20.15 Návratka 20.25 Prehľad katolíckych periodík 20.30 U Nikodéma P 21.50 Rehoľná abeceda 22.00 Ranná káva 22.45 Doma v kultúre 23.45 Správy

12.05. (utorok) 07.00 Svätá omša P 07.35 Návratka 07.50 Apoštolská cesta Sv. Otca Benedikta XVI. vo Svätej zemi P 09.45 Doma špeciál 10.40 U Nikodéma 11.40 Poézia 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná 12.30 Taizé 13.30 Večerná univerzita 14.15 Ranná káva 15.00 Moja misia – magazín – MÁTUŠKA (Kazachstan) 16.00 Gospel párty 17.00 Doma v Cirkvi P 18.00 Dejiny kresťanstva 18.30 Deň, keď slnko tancovalo 19.00 Katechéza 19.30 Octava dies 20.00 Správy P 20.15 Návratka 20.25 Prehľad katolíckych periodík 20.30 Nielen z chleba P 21.15 Tandem kvíz 22.00 Ranná káva 22.45 Doma na dôchodku 23.45 Správy

13.05. (streda) 07.00 Svätá omša P 07.35 Návratka 07.45 Ranná káva P 08.30 Starý zákon (19) 7 09.00 Svätá omša – prenos z apoštolskej cesty Sv. Otca P 11.00 Správy 11.15 Poézia 11.30 Deň, keď slnko tancovalo 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná 12.30 Nielen z chleba 13.15 Taizé 14.20 Apoštolská cesta Sv. Otca Benedikta XVI. vo Svätej zemi 16.00 Ranná káva 16.40 Rehoľná abeceda 17.00 Doma v zamestnaní P 18.00 Štúdio AHA! 18.30 Svätý František (18) 19.00 Luxáreň 19.30 Octava dies 20.00 Správy 20.15 Návratka 20.30 Poltón klub P 21.25 Prehľad katolíckych periodík P 21.30 Božie deti 22.00 Ranná káva 22.45 Doma špeciál 23.45 Správy

14.05. (štvrtok) 07.00 Svätá omša P 07.35 Návratka 07.45 Ranná káva P 08.30 Centrum nápadov 09.00 Doma v zamestnaní 10.00 Správy 10.20 Taizé 11.15 Vlastná cesta 11.41 Poézia 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná 12.30 U Nikodéma 13.55 Rehoľná abeceda 14.05 Prehľad katolíckych periodík 14.15 Ranná káva 15.00 Gospel párty 15.55 Apoštolská cesta Sv. Otca Benedikta XVI. vo Svätej zemi P 17.20 Poézia 17.35 Doma v kultúre P 18.30 Starý zákon (19) 7 19.00 Dejiny kresťanstva 19.30 Katechéza 20.00 Správy 20.15 Návratka 20.25 Prehľad katolíckych periodík 20.30 Chvály P 21.30 FILMiX 12 22.00 Ranná káva 22.45 Doma v Cirkvi 23.45 Správy

15.05. (piatok) 07.00 Svätá omša P 07.35 Návratka 07.40 Svätý František (18) 08.06 Apoštolská cesta Sv. Otca Benedikta XVI. vo Svätej zemi P 10.31 Božie deti 11.00 Nielen z chleba 11.40 Lumen 2000 12.05 Raduj sa, nebies Kráľovná 12.25 Apoštolská cesta Sv. Otca Benedikta XVI. vo Svätej zemi P 13.15 Poézia 13.30 Štúdio špeciál P 14.00 Taizé 15.00 Ranná káva 15.40 Katechéza 16.10 Milosrdenstvo – nádej pre svet 17.00 Doma na dôchodku P 18.00 Poltón magazín 18,30 Deň, keď slnko tancovalo 19.00 Štúdio AHA! 19.30 Dejiny kresťanstva P 20.00 Správy P 20.15 Návratka 20.25 Prehľad katolíckych periodík 20.30 Moja misia – magazín – MÁTUŠKA (Kazachstan) 21.30 Večerná univerzita P 22.00 Ranná káva 22.45 Doma v zamestnaní

16.05. (sobota) 07.00 Rozprávanie mlynára Jána (1) P 07.30 Starý zákon (20) P 7 08.00 Klbko (13) P 08.15 Mestečko nádeje (6) P 09.30 Poltón magazín 10.00 Štúdio AHA! 10.30 Gospel párty P 11.30 Dejiny kresťanstva 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná 12.20 Klbko (13) 12.35 Mestečko nádeje (6) 13.00 Family day P 17.00 Lumen 2000 17.30 FILMiX 12 18.00 Poézia 18.15 Návratka 18.25 Prehľad katolíckych periodík 18.30 Svätý František (18) 19.00 Luxáreň P 19.30 Octava dies 20.00 Správy 20.15 Rehoľná abeceda 20.30 Božie deti 21.00 Tandem kvíz P 21.45 Moja misia – magazín – MÁTUŠKA (Kazachstan) 22.45 Chvály 23.45 Správy

17.05. (nedeľa) 07.00 Svätý František (18) 07.30 Klbko (13) 07.45 Mestečko nádeje (6) 08.00 Gospel párty 09.00 Chvály 10.00 Svätá omša z Trnavy P 11.15 Nielen z chleba 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná P 12.30 Poézia P 12.50 Starý zákon (20) 7 13.20 U Nikodéma 14.45 Tandem kvíz 15.30 Lumen 2000 16.00 Moja misia – magazín – MÁTUŠKA (Kazachstan) 17.00 Štúdio AHA! 17.30 Octava dies P 18.00 Poltón magazín P 18.30 Rozprávanie mlynára Jána (1) 19.00 Katechéza P 19.30 Vlastná cesta 20.00 Správy 20.15 Rehoľná abeceda P 20.30 V temnote som našiel Boha P 21.00 Luxáreň 21.30 Dejiny kresťanstva 22.00 Večerná univerzita 22.45 Poltón klub 23.45 Správy

18.05. (pondelok) 07.00 Svätá omša P 07.35 Návratka 07.45 Ranná káva P 08.30 Rozprávanie mlynára Jána (1) 09.00 Doma na dôchodku 10.00 Správy 10.20 Poltón magazín 11.00 Vlastná cesta 11.30 Lumen 2000 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná 12.30 Muzikanti, ešte raz tú našu 14.00 Poézia 14.15 Ranná káva 15.00 Poltón klub 16.00 Dejiny kresťanstva 16.30 Retro blok 17.00 Doma v rodine P 18.00 Octava dies 18.30 Starý zákon (20) 7 19.00 V temnote som našiel Boha 19.30 Luxáreň 20.00 Správy 20.15 Návratka 20.25 Prehľad katolíckych periodík 20.30 U Nikodéma P 21.50 Rehoľná abeceda 22.00 Ranná káva 22.45 Doma na dôchodku 23.45 Správy

19.05. (utorok) 07.00 Svätá omša P 07.35 Návratka 07.45 Ranná káva P 08.30 Klbko (13) 08.45 Mestečko nádeje (6) 09.00 Doma v rodine 10.00 Správy 10.20 U Nikodéma 11.40 Poézia 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná 12.30 Chvály 13.30 Večerná univerzita 14.15 Ranná káva 15.00 Moja misia – magazín 16.00 Gospel párty 17.00 Doma v Cirkvi P 18.00 Dejiny kresťanstva 18.30 Rozprávanie mlynára Jána (1) 19.00 Katechéza 19.30 Octava dies 20.00 Správy P 20.15 Návratka 20.25 Prehľad katolíckych periodík 20.30 Nielen z chleba P 21.15 Tandem kvíz 22.00 Ranná káva 22.45 Doma na dôchodku 23.45 Správy

20.05. (streda) 07.00 Svätá omša P 07.35 Návratka 07.45 Ranná káva P 08.30 Starý zákon (20) 7 09.00 Doma v Cirkvi 10.00 Správy 10.30 Generálna audiencia P 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná 12.30 Nielen z chleba 13.15 Chvály 14.15 Ranná káva 15.00 U Nikodéma 16.20 Rehoľná abeceda 16.30 Klbko (13) 16.45 Mestečko nádeje (6) 17.00 Doma v zamestnaní P 18.00 Štúdio AHA! 18.30 Svätý František (18) 19.00 Vlastná cesta 19.30 Octava dies 20.00 Správy 20.15 Návratka 20.25 UPéČé live P 21.30 V temnote som našiel Boha 22.00 Ranná káva 22.45 Doma v rodine 23.45 Správy

21.05. (štvrtok) 07.00 Svätá omša P 07.35 Návratka 07.45 Ranná káva P 08.30 Klbko (13) 08.45 Mestečko nádeje (6) 09.00 Doma v zamestnaní 10.00 Správy 10.20 Chvály 11.15 Luxáreň 11.41 Poézia 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná 12.30 U Nikodéma 13.55 Rehoľná abeceda 14.05 Prehľad katolíckych periodík 14.15 Ranná káva 15.00 Gospel párty 16.00 Lumen 2000 16.30 V temnote som našiel Boha 17.00 Doma v kultúre P 18.00 Retro blok P 18.30 Starý zákon (20) 7 19.00 Dejiny kresťanstva 19.30 Katechéza 20.00 Správy 20.15 Návratka 20.30 Ruženec 21.30 FILMiX 12 22.00 Ranná káva 22.45 Doma v Cirkvi 23.45 Správy

22.05. (piatok) 07.00 Svätá omša P 07.35 Návratka 07.45 Ranná káva P 08.30 Svätý František (18) 09.00 Doma v kultúre 10.00 Správy 10.20 V temnote som našiel Boha 10.46 Nielen z chleba 11.30 Retro blok 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná 12.30 Tandem kvíz 13.15 Chvály 14.15 Ranná káva 15.00 Generálna audiencia 16.30 Katechéza 17.00 Doma na dôchodku P 18.00 Poltón magazín 18.30 Rozprávanie mlynára Jána (1) 19.05 Štúdio AHA! 19.30 Dejiny kresťanstva P 20.00 Správy P 20.15 Návratka 20.30 Moja misia – magazín P 21.30 Večerná univerzita P 22.15 Ranná káva 23.00 Doma v zamestnaní

23.05. (sobota) 07.00 Rozprávanie mlynára Jána (2) P 07.30 Starý zákon (21) P 7 08.00 Centrum nápadov P 08.30 UPéČé live 09.30 Poltón magazín 10.00 Štúdio AHA! 10.30 Gospel párty 11.35 Dejiny kresťanstva 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná 12.30 Generálna audiencia 13.50 Centrum nápadov 14.20 Večerná univerzita 15.00 Mediálna púť – koncert P 16.00 Mediálna púť – relácia P 17.00 Retro blok 17.30 FILMiX 12 18.00 Mediálna púť – svätá omša P 19.00 Vlastná cesta P 19.30 Octava dies 20.00 Správy 20.15 Rehoľná abeceda 20.30 V temnote som našiel Boha 21.00 Tandem kvíz P 21.45 Moja misia – magazín 22.45 Ruženec 23.45 Správy

24.05. (nedeľa) 07.00 Svätý František (19) P 07.30 Centrum nápadov 08.00 Gospel párty 09.00 Ruženec 10.00 Svätá omša P 11.15 Nielen z chleba 12.00 Raduj sa, nebies Kráľovná P 12.30 Poézia P 12.50 Starý zákon (21) 7 13.20 U Nikodéma 14.45 Tandem kvíz 15.30 Retro blok 16.00 Moja misia – magazín 17.00 Štúdio AHA! 17.30 Octava dies P 18.00 Poltón magazín P 18.30 Rozprávanie mlynára Jána (2) 19.00 Katechéza P 19.30 Luxáreň 20.00 Správy 20.15 Rehoľná abeceda P 20.30 Každý deň je (nedeľa) P 21.00 Vlastná cesta 21.30 Dejiny kresťanstva 22.00 Večerná univerzita 22.45 UPéČé live 23.45 Správy

Poltón magazín / Mládežnícky magazín o gospelovej hudbe a jej predstaviteľoch.

Správy / Týždenný prehľad najvýznamnejších udalostí v Cirkvi vo svete aj u nás.

RÁDIO LUMEN

Pondelok – Piatok 00.00 *Reprízy relácií* 03.30 Pod vankúš 05.00 Rádio Vatikán (čes. a slov.) 05.30 Raňajší hudobný blok 05.45 Ranné chvály 06.00 Lumenáda 08.30 Športecho 09.00 Lumenáda 11.00 Lumenfórum 12.00 Anjel Pána, zamyslenie 12.10 Hudobný aperitív 13.00 Lumenfórum 16.00 *Hudobné relácie* (PO – TOP 15, UT – Vykopávky RL, ST – Piesne na želanie, ŠT – Gospelparáda, PI – Staré, ale dobré) 17.30 Infolumen I. 18.00 Emauzy 19.00 Svetielko 19.35 Modlitba posvätného ruženca 20.00 Infolumen II. 20.15 Rádio Vatikán 20.30 *Hlavná večerná relácia* (PO – Študentské šapitó; UT – Duchovný obzor; ST – Lupa; ŠT – História a my; PI – Úv hovor) 22.00 *Večerná hudobná relácia* (PO – Počúvaj srdcom, UT – V modrom tieni, ST – Pohoda s klasikou, ŠT – 1. v mesiaci – Hudobné návraty, 2.a 4 v mesiaci – Divadlo sveta (šansón), 3. v mesiaci – Jazzový klub) 23.00 Čítanie na pokrač. 23.30 Infolumen I. R

Sobota 00.00 *Reprízy relácií* 03.00 Pod vankúš 05.00 Rádio Vatikán (čes. a slov.) 05.30 Raňajší hudobný blok 05.45 Ranné chvály 06.00 Ranné spojenie 09.00 Hodinka vášho štýlu 10.00 Auto-moto klub 11.00 Kolotoč 12.00 Anjel Pána, zamyslenie 12.10 Sobotný aperitív na ľudovú nôtu 13.00 Zaostrené 14.00 Tip-Top 16.00 Piesne na želanie 17.30 Infolumen I. 18.00 Emauzy 19.00 Ruženec pre Slovensko 20.00 Infolumen II. 20.15 Rádio Vatikán 20.30 Od ucha k duchu 23.00 Pod vankúš 23.30 Infolumen I. R

Nedeľa 00.00 *Reprízy relácií* 03.30 Pod vankúš 05.00 Rádio Vatikán (čes. a slov.) 05.30 Raňajší hudobný blok 05.45 Ranné chvály 06.00 Ranné spojenie 08.30 Svetielko plus 10.00 Effeta, otvor sa! 11.00 Fujaróčka moja 12.00 Anjel Pána, zamyslenie 12.10 Hudobný aperitív 13.00 Literárna kaviareň 14.00 Rozhlasová hra 15.00 Svetlo nádeje 16.00 Piesne na želanie 17.30 Infolumen I. 18.00 Emauzy 19.00 Duchovné svetielko 19.40 Modlitba posvätného ruženca 20.00 Kresťanské noviny 20.15 Rádio Vatikán 20.30 Vešpery 21.00 Karmel 23.00 Zamyslenie R 23.10 Pod vankúš 23.30 Infolumen I. R

07.05. (štvrtok) 20.30 História a my – Osobnosti Košickej diecézy: biskup Štefan Madarász (1939 – 1946)

10.05. (nedeľa) 14.00 Rozhlasová hra – Jozef Gregor Tajovský: Matka 18.00 Emauzy – **gréckokatolícka svätá liturgia** 21.00 Karmel – Pontifikát Pia XI.

17.05. (nedeľa) 14.00 Rozhlasová hra – Fatimské deti

24.05. (nedeľa) 18.00 Emauzy – **gréckokatolícka svätá liturgia**

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA

DVOJKA

08.05. (piatok) 10.00 Svätá omša pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o Spišskej Kapitule

09.05. (sobota) 11.35 Poltón – magazín o gospelovej hudbe 15.00 Misijná púť detí v Rajeckej Lesnej – slávnostná sv. omša za účasti detí z celého Slovenska. Hlavný celebrant: Mons. Tomáš Galis

10.05. (nedeľa) 12.35 Slovo – príhovor pravoslávneho kňaza 12.40 Orientácie – náboženský magazín zo života veriacich ECAV

11.05. (pondelok) 12.55 Orientácie – náboženský magazín zo života veriacich ECAV

12.05. (utorok) 12.55 Vysnívaná svadba – ojedinelé rituály a obrady podľa židovského náboženstva

16.05. (sobota) 15.20 Poltón – magazín o gospelovej hudbe

17.05. (nedeľa) 16.10 Fatimské posolstvo – dokument. Čo dnešnému svetu hovorí posolstvo fatimskej Panny Márie z roku 1917? 16.25 Slovo 16.30 Orientácie – náboženský magazín 22.50 Poltón – magazín o gospelovej hudbe

SLOVENSKÝ ROZHLAS

Rádio Slovensko

PO – PI 05.21 Zamyslenie na dnešný deň; ST 19.20 Ekuména – spravodajstvo zo sveta ekumény; ŠT 19.20 Rádio Vatikán; PI 02.45 Rádio Vatikán R; SO 02.45 Rádio Vatikán R; NE 09.30 Kresťanská nedeľa; 21.05 Cesty R

10.05. (nedeľa) 09.30 Kresťanská nedeľa – rímskokatolícka svätá omša z Kostola Sv. rodiny v Bratislave-Petržalke

17.05. (nedeľa) 09.30 Kresťanská nedeľa – rímskokatolícka svätá omša z Kostola Sv. rodiny v Bratislave-Petržalke

24.05. (nedeľa) 09.30 Kresťanská nedeľa – evanjelické služby Božie z Krajného

Rádio Regina – Bratislava, Banská Bystrica

ST 21.00 Cesty R; SO 14.45 Z duše R (iba Bratislava) 20.00 Cesty; NE 07.55 Z duše (nedeľná úvaha) 09.30 Kresťanská nedeľa 17.10 Frekvencia M

Rádio Regina Košice

ST 21.00 Cesty R; NE 07.00 Liturgia (1. nedeľa v mesiaci – PC, 2. nedeľa – GKC, 3. – 5. nedeľa – iný program) 09.30 Kresťanská nedeľa 17.10 Frekvencia M

09.05. (sobota) 20.00 Cesty – Náboženské spektrum (pripravuje štúdio Košice)

10.05. (nedeľa) 07.00 **Gréckokatolícka svätá liturgia** 07.55 Z duše – S. Jurčáková: Matka

16.05. (sobota) 20.00 Cesty – Ekumenická rada cirkví v Slovenskej republike (P. Gabriš)

17.05. (nedeľa) 07.55 Z duše – D. Šovc: Odišiel básnik

23.05. (sobota) 20.00 Cesty – Láska, zmysel života (N. Lúčanská)

24.05. (nedeľa) 07.55 Z duše – Tibor Jančík: Zdanlivé prázdno

Rádio Devín

NE 07.00 Musica sacra 13.00 Kresťanská hudba 15.30 Slovo pre veriacich i neveriacich

08.05. (piatok) 07.00 Slovo o láske – hudobno-slovné pásmo. Kazateľ Cirkvi bratskej Daniel Pastirčák hovorí o autorovi biblickej Veľpiesne, o jej obsahu, vnímaní lásky v starozákonných a novozákonných dobách, o vnímaní lásky v súčasnosti.

KOINONIA JÁN KRSTITEĽ, REALITA PREŠOV

Katolícke spoločenstvo v službe Novej evanjelizácie vás pozýva na stretnutia, kde môžete osobne zakúsiť skutočnosť Božieho slova: „Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium".

Večer chvál s modlitbou za uzdravenie

14.05. 17.00 hod. Sabinov – múzeum
21.05. 17.00 hod. Prešov – Opál
– večer chvál mladých

Turíce s Komunitou Ján Krstiteľ

31.05. 9.30 hod. Mestská hala v Prešove
– prednášky
– modlitby za uzdravenie
– sv. liturgia

Večery v kaviarni Smajlík

Príjemné posedenie pri káve, čaji s prednáškou každú stredu a štvrtok o 18.00 hod.

Domy modlitby pre mladých v kaviarni Smajlík

Každý utorok a každú stredu o 17.00 hod.

Bližšie informácie: 0905 382 260
www.koinonia-presov.sk, sek@koinonia-presov.sk

SPOLOK SV. CYRILA A METODA

Prosba

Prosíme všetky farské úrady, ktoré ešte nezaplatili členský príspevok za členov spolku vo farnosti za rok 2008, aby tak urýchlene urobili. Taktiež prosíme o zaslanie protokolov o prebratí členských podielov (zoznamov) do ústredia spolku v Michalovciach.

výbor spolku

OZNAMY

Pozvánka na semináre pre učiteľov

Metodicko-pedagogické centrum, generálne riaditeľstvo, Tomášikova 4, 820 09 Bratislava, pozýva učiteľov náboženskej výchovy a náboženstva, etickej výchovy, školských psychológov a vychovávateľov na semináre na tému Intergeneračná komunikácia medzi mladými a dospelými na ceste k jedinečnosti.

Pod vedením skúsených lektorov sú pripravené interaktívne formy s využitím skupinovej dynamiky, skupinovej práce, skupinovej reflexie, odovzdávaním vitálnej skúsenosti a hľadaním nových vízií prítomnosti medzi mladými podľa preventívneho prístupu; tréning neformálnych prístupov so zameraním na rozvoj osobnosti v školskom prostredí; nové prístupy v rozvoji osobnosti vo vrstovníckych skupinách (cez rodovo diferencované výzvy a úlohy v symbolických svetoch) s prednostným zameraním na vekovú kategóriu chlapcov a dievčat 10 – 12 rokov.

1. termín: 8. – 10. jún 2009
2. termín 10. – 12. jún 2009

Začiatok a ukončenie o 12.00 hod. Súčasťou stretnutí je svätá omša. Miesto konania: Školiace zariadenie MPC v Budmericiach-Silnici. Ubytovanie a strava je hradená z rozpočtových prostriedkov MPC. Cestovné hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník.

Kontakt: marian.hubac@mpc-edu.sk

TK KBS

Ďakovná púť Hnutia Svetlo – Život

Hnutie Svetlo – Život na Slovensku pozýva pri príležitosti 30. výročia prvej slovenskej oázy na ďakovnú púť a celoslovenský deň spoločenstva Hnutia Svetlo – Život, ktoré sa uskutočnia 9. mája 2009 v Zákamennom na Orave.

Program:
10.00 hod. – privítanie a modlitba chvál
10.30 hod. – Jednota v rôznosti – moderované pásmo svedectiev a kreatívnych vystúpení pre všetky kategórie
13.30 hod. – slávnostná svätá omša

Jozef Heske

DRUHÉ KOLO VÝBEROVÉHO KONANIA

Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov v súlade s ustanovením § 4, ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších zmien a doplnkov, vyhlasuje druhé kolo výberového konania na obsadenie funkcie riaditeľa týchto škôl, ktorých je zriaďovateľom:

1. **Cirkevná základná škola sv. Juraja Sovietskych hrdinov 819/111 089 01 Svidník**
2. **Cirkevná základná škola bl. Vasiľa Hopka (1. – 4. roč.) 083 01 Drienica 97**

Kompletné oznámenie o vyhlásení výberového konania spolu s povinnými kvalifikačnými predpokladmi, inými kritériami a požiadavkami v súvislosti s výberovým konaním bude zverejnené v chrámoch Prešovskej archieparchie a na internetovej stránke Gréckokatolíckeho arcibiskupstva Prešov **http://www.grkatpo.sk/.**

Písomné žiadosti spolu s požadovanými dokladmi v zalepenej obálke s označením **VÝBEROVÉ KONANIE – RIADITEĽ – GAŠÚ** treba poslať doporučenou poštou do 23. mája 2009 na adresu:
Gréckokatolícky arcibiskupský školský úrad
Hlavná 1
P. O. BOX 135
081 35 Prešov

Rozhodujúci je dátum podania na poštovej pečiatke. Termín výberového konania bude prihláseným uchádzačom, ktorí spĺňajú požadované predpoklady, oznámený písomne.

GAŠÚ

Nemecký anem

Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže pozýva mladých ľudí vo veku od 14 rokov na 7-dňový jazykový pobyt Nemecký anem, ktorý sa bude konať v termíne od 15. – 22. augusta 2009 v Nitrianskom Rudne. Na Nemecký anem prijali pozvanie aj mladí ľudia z Rakúska a Nemecka. Bližšie informácie, ako aj on-line prihlášku nájdete na www.nemeckyanem.net alebo www.zksm.sk.

TK KBS

Stretnutie pre mladých v Telgárte

Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže oblastné centrum Kéfas a farnosti Bratislavskej gréckokatolíckej eparchie vás pozývajú na stretnutie pre mladých v Telgárte v dňoch 5. - 7. júna 2009. Téma stretnutia: Okultizmus a jeho dôsledky. Prednášajúcim je exorcista prešovskej archieparchie PaedDr. Jozef Maretta. Prihlásiť sa môžete do 22. mája 2009.

Bližšie informácie u o. Igora Cingeľa: igorcingel@gmail.com, o. Jána Burdu: jburda@jesuits.net, a Jaroslavy Kmecovej: jarka@zksm.sk

Jarka Kmecová

Víkend nádeje – Triezvy život

V dňoch 4. – 7. júna 2009 sa v „Dome Srdca Ježišovho" –MSC - Nitra, Lukov Dvor č. 2 uskutoční 29. *Víkend nádeje – Triezvy život* pre závislých na alkohole a iných drogách. Cena: =50,- eur (strava + ubytovanie)

Záujemcovia nech sa prihlásia čo najskôr v O.Z. Triezvy život: na tel. č.: 037/ 78 88 702, 0908/136141 Ing. Blisca

Frank Vandegehuchte MSC

INZERCIA

Maľovanie interiérov chrámov, obnova fasád, reštaurovanie oltárov, ikonostasov, ikon a zlátenie predmetov, pokrývanie striech a veží. Ponúkame zľavu, 100% kvalitu a dlhoročnú záruku. Kontakty: 035 / 659 31 39, 0905 389 162, www.reart.szm.sk

TEPELNÁ IZOLÁCIA SYSTÉMOM FÚKANEJ MINERÁLNEJ VLNY MAGMARELAX vám prinesie okamžitú výraznú úsporu energií a tepelnú pohodu. Zatepľujeme trámové stropy, pultové strechy, steny s dutinou a stropné konštrukcie. Technické posúdenie, zameranie a optimálny návrh **ZDARMA**.
Kačeňák Rastislav, technicko-obchodný poradca
Pre čitateľov Slova **ZĽAVA 5%**. Mobil: 0915 042 522

Práce vo výškach, maľovanie a nátery striech a fasád kostolov, fár a kláštorov, zrezávanie stromov. Tel.fax.: 056 / 64 32 778. Mobil: 0905 467 937. Mail: zakmichalovce@stonline.sk

CENNÍK INZERCIE

Občianska inzercia: Slovo (dátum) 15 centov a fotografia alebo rámček 2 eurá. Meno zvýrazňujeme zadarmo, predložky nepočítame. Bližšie informácie: 051 – 7731 481

Ježiš im veľa hovoril v podobenstvách

A pokračoval: „K čomu prirovnáme Božie kráľovstvo alebo akým podobenstvom ho znázorníme? Je ako horčičné zrnko. Keď ho sejú do zeme, je najmenšie zo všetkých semien na zemi, ale keď sa zaseje, vzíde, prerastie všetky byliny a vyháňa veľké konáre, takže v jeho tôni môžu hniezdiť nebeské vtáky.“ (Mk 4, 30 – 32)
Máš v sebe horčičné zrnko Božieho kráľovstva? Ak áno, máš šancu, že raz Božie kráľovstvo v tebe vyrastie do neopísateľných rozmerov a mnohí v jeho korune nájdu útočisko.

Úloha: Na obrázku stromu s hniezdami nebeských vtákov je sedem výrezov. Nájdi časť obrázka, ktorá v nich chýba.

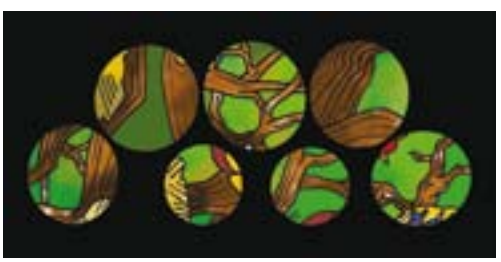

M	M	A	Š	M	O	O	M	E	N	S
I	I	S	A	B	A	Á	S	P	E	J
J	I	L	E	H	R	Š	A	O	I	L
A	E	N	O	CH	J	C	E	K	N	Ž
C	Š	R	I	S	I	S	Á	O	Á	M
U	E	D	U	N	R	Z	E	R	K	M
B	F	L	O	Z	I	D	K	A	O	Ž
A	E	V	I	S	A	V	E	L	P	I
T	Z	L	Ť	B	A	L	E	N	S	A
I	T	A	I	L	Á	B	E	E	S	K
R	O	K	I	Á	A	T	A	M	A	T
A	A	T	Ó	M	Š	V	R	T	V	Y
CH	A	V	L	A	S	Ť	S	O	K	A

D	K	C	E	L	Z	
E	R	I	I	R	Ž	
O	S	Y	N	E	M	
I	T	O	B	I	Ľ	
A	Z	I	R	Á	B	
A	N	E	A	O	R	
R	M	Á	U	R	D	
I	S	I	O	B	S	A
A	C	E	I	N	O	K
R	Í	Ž	B	A	J	
E	R	A	Z	A	N	
V	O	R	T	S	O	
U	O	B	E	T	A	

Legenda: AKOSŤ, CELA, CELIBÁT, CIEĽ, EFEZ, ELIÁŠ, ELIZEUS, ENOCH, HOREB, CHARITA, CHRÁM, INRI, IZÁK, JERUZALEM, KONIEC, KRÍŽ, KRST, KVALITA, KVAS, MAMONA, MILOSRDENSTVO, MISIE, NAZARET, NÁBOJ, NEBO, NINIVE, OBETA, OMŠA, OSTROVY, POKÁNIE, POKORA, RYBÁR, SABAT, SMER, SMRŤ, SNEM, SVAL, TIARA, VLAK, VLASŤ, ZRNO, ZVONICA, ŽIAK.

Tajničku osemsmerovky tvorí 39 nevyškrtaných písmen. Autor: Marek Pataky.

Výroky apoštola Pavla

Pomôcky: Uono, TIĽ, Noma, AAŽ, Semna	Náš rázovitý kraj	Ostrov slobody	Vďačnosť	Chemická značka astátu	Chemická značka neónu	I keby	Japonská rieka	Tí, čo usmrcujú jedom	Duša u starých Egypťanov	Ja, po staroslovansky
Vodoplavkyňa										
1. časť tajničky										
Obidva				All Terain Vericle, skr.	Osobné zámeno / Muč				Inak, z latinčiny	4. časť tajničky
Prázdbna stránka v knihe						Veľká mucha / Ázijský štát				
slovo	Slovenské národné povstanie	Taliansk e mesto / 3. časť tajničky					Alebo, po rusky / Opustene			
EČV Sniny			Jubileum / Luhári							
Trojzložkové hnoijivo				Posial / Pramatka						
Alkohol								EČV Senice / Vretenica		
Autor: V. Komanický, Humenné	Namotaj / Končatina					Ministerstvo zdravot. / Slovinská rieka			Nám patriaca	Korenie
Namíbijské mstó					Sudánske mesto / Kód letiska Tereen					
Koncovka ruských mien				Obyvateľ Ríma / Rímske číslo 950						
2. časť tajničky		0								
Strata mimiky							Kód letiska v Guatemale			

SPRÁVNE RIEŠENIA z čísla 8: *krížovka:* (pozri Gal 2, 20b); *osemsmerovka:* Mučeníctvo nás spája so všetkými veriacimi v Krista. **VÝHERCA:** Miroslav Husák z Vranova nad Topľou. **Zo správnych riešení vylosujeme držiteľa knihy *Drevené chrámy – Bardejov*.** Riešenia zasielajte na adresu: SLOVO, P.O.Box 204, 080 01 Prešov alebo slovo1@grkatpo.sk.

7	4	6	5	9	1	8	3	2
9	3	2	8	4	6	7	5	1
5	1	8	3	2	7	4	6	9
6	7	3	2	5	8	9	1	4
2	8	4	1	3	9	6	7	5
1	5	9	7	6	4	2	8	3
4	9	1	6	8	5	3	2	7
8	2	7	4	1	3	5	9	6
3	6	5	9	7	2	1	4	8

Do prázdnych políčok vpíšte čísla 1 až 9 tak, aby každý riadok, stĺpec i box obsahoval všetky čísla od 1 po 9.

	1		9	2		4		
		7	8					2
	8				5	6		
5				8			9	
6			7	9				4
	9				4			1
		9	3				5	
8					9	1		
		3		6	2		4	

■ Arnold sa vezie v nabitej električke, sused sa ho pýta: „Prosím vás, budete vystupovať na nasledujúcej zastávke?“
„Áno.“
„A ľudia pred vami?“
„Aj oni.“
„Ale nevidno žiaden pohyb.“
„Asi sa ešte nedovtípili.“

■ Zajac si zastane v strede lesa a zakričí:
„Kto sa chce so mnou biť?“
Okamžite sa zbehnú všetky zvieratká a medveď podíde k nemu. Zajac sa naňho pozrie a zakričí:
„Výborne. A kto sa chce biť so mnou a s medveďom?“

■ Večer príde vyhladnutý muž domov a hovorí žene:
„Daj mi večeru!“
„A čarovné slovíčko?“
„Abraka-dabra!“

■ Hádanka: Prečo stojí bocian na jednej nohe?
Lebo keby zdvihol aj tú druhú, tak by spadol.

Zvonárska dielňa Albína IVÁKA
ponúka komplexné riešenia pre chrámy:

Automatizáciu chrámových zvonov

Používame najspoľahlivejšiu technológiu na zvonenie, ktorá spočíva v bezkontaktovom snímaní polohy zvona s motorickým pohonom riadeným mikroprocesorovou jednotkou. Osvedčená novinka! Pohon pomocou lineárneho motora, žiadne fyzické spojenie pohonu so zvonom, chod zvonu je bez vibrácií, maximálne priblíženie k ručnému zvoneniu. Prevádzame kompletnú rekonštrukciu pôvodného zavesenia a uchytenia zvonov, ako aj elektrických pohonov. V roku 2008 sme elektrifikovali 75 zvonov.

Digitálne zvony spolu s hodinovým odbíjaním

Ojedinelé riešenie, pri ktorom odpadá finančne náročné použitie liatych zvonov alebo nákladné rekonštrukcie zvonových zariadení. Systém obsahuje 4 zvony, hodinové odbíjanie, denný automat, automat-pohreb, zvonkohry (napr. Tichá noc, Svadobný pochod).

Vežové hodiny

Ponúkame nový patentovaný vežový stroj pre Váš chrám riadený DCF signálom pre štyri číselníky do priemeru troch metrov vyrobených laserovou technológiou za bezkonkurenčné ceny spolu s hodinovým odbíjaním.

Odlievanie zvonov

Odlievame nové zvony do váhy 1000 kg a gongy na hodinové odbíjanie. Konečný zvon má rýdzočistý presný tón s vysokou povrchovou kvalitou vďaka 200 rokov starej technológii.

Ozvučenie

Ponúkame dodanie a montáž prestížnej zvukovej aparatúry, kde zosilňovač obsahuje eliminátor spätnej väzby spolu s 21 pásmovým grafickým ekvalizérom a parametrickým korektorom v celom zvukovom pásme s reguláciou –20 až 0dB. Každý vstup má samostatné nastavenie citlivosti, basov, výšok, 100Hz filtra a phantómového napájania. Vďaka týmto parametrom je docielené najvernejšie ozvučenie chrámu.

Osvetlenie chrámov, ako aj kompletnú elektrifikáciu chrámu

Ponúkame a montujeme úsporné metal-halogenidové svietidlá, ktoré nahrádzajú klasické halogénové 150, 300, 500, 1000 W reflektory s úsporou až 75% energie

Zváranie zvonov

Prevádzame zváranie prasknutých zvonov akejkoľvek veľkosti a hmotnosti.

Kúrenie do chrámu – tepelné žiariče, lavicové kúrenie

Ponúkame osvedčené kúrenie do chrámu tepelnými infražiaričmi nemeckej výroby, ktoré neohrievajú vzduch, ale priestor pred nimi s okamžitým teplom zabraňujúcim tvorbe plesní a baktérií. Taktiež ponúkame lavicové kúrenie.

Svetelná tabuľa

Komunikácia s veriacimi na prahu 21. storočia – slúži na zobrazenie piesní, veršov, žalmov uložených na SD karte, komunikácia tabule s obslužným zariadením je bezdrôtová. **Rozmer svetelnej tabule 1100 mm x 1200 mm.**

Patent

Od 13.07.2000 sme držitelia patentu na elektronický regulátor zvonov, ktorý je zapísaný do registra podľa § 11 ods. 1 zákona č. 478/1992 Zb. ako úžitkový vzor č. 2675.

Osvedčenie a typová skúška

Ako jediná firma na Slovensku sme držitelia certifikátu vydaného Technickou inšpekciou Banská Bystrica na elektrifikáciu, automatizáciu a výrobu vešiaka (konštrukcie) zvona do váhy 6000 kg.

K vežovým hodinám ponúkame zdarma diaľkové ovládanie zvonov.
Samozrejmosťou je záruka 3 roky a 6 rokov na prevedené práce.

Elmont Albín IVÁK
Stredná Roveň 1267/10
Liptovské Sliače 034 84

Tel.: Ing. Patrik IVÁK 0905/518 786
Ing. Bystrík IVÁK 0905/941 321

http://www.ivakzvony.sk

Nezisková organizácia **PETRA vám ponúka**

I. zväzok obsahuje doplnené a zosumarizované vydanie prvých štyroch dielov Zostali verní.
Strán 640, formát 17x23,5 cm, *cena 16 eur.*
Pri hromadných objednávkach (nad 5 ks) cez farské úrady poštovné nehradíte.

Schematizmus obsahuje údaje o každej gréckokatolíckej farnosti a kňazovi na Slovensku a je obohatený o farebné fotografie z povýšenia našej cirkvi.
Cena je 28,50 eur.

Knihy obsahujú odborný popis a množstvo plnofarebných fotografií.
Cena každého dielu je 9 eur + poštovné.

Knihy zasielame na dobierku alebo za úhradu vopred.
Knihy si môžete zakúpiť aj v našej predajni na Hlavnej 1 v Prešove.
Viac informácii na tel. čísle 051 / 756 26 26.

Cestovná agentúra
BYZANT

AKCIA 2009!

pobytové a poznávacie zájazdy - pútnické zájazdy - poznávanie drevených chrámov - cestovné poistenie - predaj leteniek do celého sveta

Príďte si k nám vybrať dovolenku zo širokej ponuky 32 cestovných kancelárií.

Ak si u nás do konca mája 2009

zakúpite dovolenku,

získate k nej *zľavu 50%*

na Komplexné cestovné poistenie.

CA BYZANT, Hlavná 3, 080 01 Prešov
tel.: 051 7562668, email: info@cabyzant.sk